Hans-Jörg Ronsdorf

Što je radosna vijest i što ona znači za nas

Jednostavno.
Jasno.

BOŽJE DOBRO EVANĐELJE

Božje dobro evanđelje

Što je radosna vijest i što ona znači za nas

Hans-Jörg Ronsdorf

Impresum

Božje dobro evanđelje. Što je radosna vijest i što ona znači za nas

Novo, prerađeno izdanje 2026. Besplatno preuzimanje: www.hans-joerg-ronsdorf.de

Tiskano 5. izdanje (studeni 2021.) objavljeno je pod ISBN-om 978-3-9820715-0-3 (ISBN njemačkog izdanja).

© Hans-Jörg Ronsdorf – sva prava pridržana. Dijeljenje je izričito poželjno, pod uvjetom da tekst ostane nepromijenjen.

Hans-Jörg Ronsdorf, Albis 6 1/2, 87477 Sulzberg

E-pošta: hj-ronsdorf@t-online.de

Mrežna stranica: www.hans-joerg-ronsdorf.de

Sadržaj

Tri riječi i jedna priča 7
Evanđelje 7
Evanđelje Božje 9
Kome treba evanđelje? 10
Grijeh? 11
Sloboda – ne prisila 12
Kako je moglo doći dotle 13
Ne smije ostati ovako kako jest 15
Evanđelje o kraljevstvu 15
Kako je ta poruka došla do nas? 15
Što je Božja kraljevska vladavina? 17
Božja vladavina – najbolje za sve 17
Evanđelje Sina Božjega 19
Kralj i križ 20
Ubojstvo kralja 20
Drukčije nego što se očekivalo 22
Križ iz Božje perspektive 23
Žrtvovan za nas 23
Treba li Bogu žrtva? 25
Zlo pobijeđeno dobrim 27
Božja bezgranična mudrost i sila 28
Što nam križ daruje 29
Križ, ludost 30
Natrag kući 31
Evanđelje milosti Božje 31
Milost od početka do kraja 34
Bog je ljubav 36
Nevidljivi svijet – sile tame 38
Sile i ljudi 39
Evanđelje i sile 39

Sile i Božji plan spasenja 40
Trijumf križa 41
Sloboda je moguća 42
Evanđelje mira 42
Evanđelje – ispunjeno obećanje 43
Nada evanđelja 45
San o Božjem Novom svijetu 47
Evanđelje – sila na spasenje 48
Biti poslušan evanđelju 49
Postati Isusov učenik 50
Početak učeništva 50
Kako izgleda nasljedovanje? 51
Ignorirati evanđelje 53
Sve izlazi na vidjelo 54
Božji gnjev 55
Vječni život i pakao 56
Drugo evanđelje 58
Što evanđelje nije 59
Na kraju 60
Što dalje? 60

Čestitamo! Ova je knjiga uspjela privući vašu pozornost. Zadržite je. Pročitajte je. Sasvim je moguće da vas Bog želi susresti. Čak i ako evanđelje već poznajete – ili mislite da ga poznajete. Neka Bog blagoslovi vrijeme koje provedete u čitanju. Isplati se.

Najprije je jednom pročitajte do kraja. Drugi put možete biblijske tekstove koji stoje u bilješkama potražiti i pročitati u Bibliji.

Samo Biblija pokazuje što je evanđelje. To sam pokušao izložiti što bolje i što sažetije.

Tri riječi i jedna priča

Evanđelje je priča. Ne naša. Priča o Isusu iz Nazareta. Koja počinje u Betlehemu, a završava u Jeruzalemu. Priča koja je nevjerojatna. A ipak joj mnogi vjeruju. Jer je ta stara priča napisala bezbroj novih priča. Mnogi ljudi svjedoče o tome što je ta priča o Isusu učinila s njima. Postali su novi ljudi, s nadom i budućnošću.

Evanđelje je doista priča o Isusu. Sažeta u tri riječi, svodi se na ovo:

Isus je Gospodin.[1]

On je kralj.[2]

Nad svemirom. Nad svima i nad svime. Kralj koji vlada pravedno i s ljubavlju, koji oprašta i koji će sve učiniti novim. To je radosna poruka! To su navješćivali apostoli, učenici koji su od početka bili uz njega. Izraelu i cijelom svijetu.

O tome ima još mnogo toga za reći. To ćete naći na sljedećim stranicama. Zapamtite te tri riječi. To je središnja poruka. To je srce radosne vijesti. Ona se tiče svih nas. Osobno. Ne drugih. Nas. Mene. I tiče se cijelog našeg planeta, našega doma. Vidjet ćete. Čitajte ovu knjigu kao poruku upućenu vama osobno.

Evanđelje

Kršćani govore o evanđelju. To je ono što ih čini onim što jesu. Ili bi ih trebalo činiti. To pripada njihovu identitetu. Bez njega ne bi bili ništa. Bez značenja. Kao sol koja nije slana.

Evanđelje je njihova tajna. Njihovo blago. Njihov lijek. Njihovo duhovno oružje bez nasilja. Nitko nema poruku koja bi se s njom mogla usporediti.

Riječ „evanđelje" često se pojavljuje u Bibliji. Ali ondje se ne spominje prvi put. To nije pobožna riječ koju su izmislile Biblija ili Crkva. U Isusovo vrijeme i prije toga pripadala je svakodnevnom govoru. Kao *dobra vijest*. Kao *radosna poruka* koja donosi radost i olakšanje. Koja najavljuje nešto dobro.[3] U raznim radosnim prigodama donosilo se „evanđelje". Godine 63. pr. Kr. rodio se car August. Njegov se rođendan poslije slavio kao radosna vijest u cijelom Rimskom Carstvu. Nazivao se sinom božanskoga – naslovom koji će vrijediti za mnoge careve. Evo nekoliko rečenica iz tog evanđelja o caru Augustu:

„Ovaj je dan svijetu dao drugo lice. Svijet bi bio izgubljen da u njegovu rođenju nije svim ljudima zasjalo spasenje. Na spas svijeta taj je čovjek ispunjen

1. Dj 2,36; 4,24; 11,20; 15,17
2. Dj 17,7; 1 Tim 6,15; Otk 17,14; 19,16
3. Lk 1,19

takvim darovima da je nama i budućim naraštajima poslan kao spasitelj. Svakom je sukobu sada kraj, on će sve učiniti slavnim. Nade otaca su ispunjene. Nemoguće je da bi ikada mogao doći netko veći. Njegovim rođenjem počinje novo računanje vremena."[4]

Sedamsto godina prije toga stari je prorok Izaija rekao: *Kakva radost! Preko gora hita glasnik pobjede! Donosi radosnu vijest, navješćuje mir i spasenje, govori gradu Sionu: Tvoj je Bog kralj cijeloga svijeta!*[5]

Izaija govori o živome Bogu. O Vječnome. Koji je sve stvorio. O Gospodaru povijesti. Ne o nekom čovjeku. Ili o samoproglašenom božjem sinu. Carevo je proglašenje bilo radosna vijest. Ali koji vladar donosi svijetu ono što mu je doista potrebno? Ono za čim svi duboko u sebi čeznu?

„Evanđelje" je bilo i vijest s bojišta. Kad bi se izborila pobjeda i neprijatelj bio potučen. To točno odgovara kršćanskom evanđelju. *To je radosna vijest o pobjedi. O Božjoj pobjedi po njegovu Sinu, Raspetome i Uskrišenome: Isusu Kristu. Bog nije kapitulirao. On se bori za svoj svijet!*

Smrt na križu, uskrisenje i uzvišenje na Božje prijestolje čine Isusa Gospodinom i Spasiteljem svijeta. Njemu je dana sva vlast: on je vladar svemira.[6] *Svemir pripada njemu. On je Kralj nad svim kraljevima, koji svima*

4. Kalendarski natpis iz Priene u Maloj Aziji, 9. pr. Kr.; skraćeno i slobodno prevedeno.
5. Iz 52,7
6. Mt 28,18; Dj 2,36; Ef 1,20-23

nudi oproštenje i vječni život![7] Kralj koji je sve dao za nas. Koji nas ljubi. Kralj kojemu se čovjek može bez oklijevanja povjeriti, jer ne slijedi vlastite interese i nema skrivenih namjera. On je zaslužio svu čast. On će ponovno doći, ali o tome poslije.

To je ukratko evanđelje. Ono najvažnije. Razmislite o tome. Zapamtite to. Nikada to ne zaboravite.

Za kršćane i danas može biti rizično – a u nekim zemljama i jest – svjedočiti da je Isus kralj. Iskazivati čast tom kralju[8] može se shvatiti kao dovođenje u pitanje vladara, careva i kraljeva. Bez političke namjere. Iz poslušnosti. Vjernost Isusu nerijetko im je donosila progonstvo i smrt. Jer njihov i naš Isus je vladar nad kraljevima zemlje.[9] On stoji iznad njih!

Ali radosnu vijest nije bilo moguće ubiti. U njoj je živio uskrsli Gospodin i Krist. Imala je eksplozivnu snagu da Rimsko Carstvo baci na koljena. Ne mačem, nego milošću i silom evanđelja koje mijenjaju.

Evanđelje Božje

Odakle dolazi evanđelje? Sve počinje kod Boga. Kod trojedinoga Boga: Oca, Sina i Duha. On ga je smislio. U njegovu se srcu rodilo. Iz njegove vječne ljubavi. Još prije nego što su postojali Zemlja i ljudi.[10] Sve što ono sadrži dolazi od njega.[11] Samo od njega. *To je njegovo evanđelje.* Zato je ono istina. Pouzdano. Vrijedno povjerenja. Na njemu se može graditi život.[12] Jer Bog je vjeran.[13] On ne laže.[14] Sve što u evanđelju obećava i jamči vrijedi i ostvaruje se. Njegovo obećanje, u koje se možemo pouzdati bez zadrške. Ono je dobrovoljno. Potaknuto bezgraničnom ljubavlju. On je to htio. Milo mu je darivati sebe. To je njegova radost. U tome se proslavlja.[15] Njemu pripada sva čast.[16]

Bog sam donosi radosnu vijest. *To je Božja misija.* On djeluje, radi i govori. Ona dolazi u svijet kojemu je upravo to potrebno. *Bogu samome ništa nije potrebno. Ništa mu ne nedostaje. On je savršen. A ipak se njegovo srce prelijeva. On ljubi jer je ljubav. Pokreće najveću akciju vraćanja kući svih vremena.* Želi nas ljude

7. Lk 24,47; Dj 2,38; 5,31; 10,43; 13,38; 26,18
8. Dj 17,7
9. Otk 1,5
10. Rim 16,25; 2 Tim 1,9
11. 2 Kor 5,18
12. Mt 7,24
13. 1 Sol 5,24; Heb 10,23; 1 Pt 4,19
14. Tit 1,2; Heb 6,18
15. Ef 1,6.9.12.14
16. Otk 5,11-14

natrag! Želi imati obitelj![17] *Jer onakvi kakvi se rađamo nismo njegova djeca*. Svi bismo to trebali postati. Zato nam želi darovati svoju ljubav i naklonost. Da zauvijek živimo s njim.

Kome treba evanđelje?

Božja poruka dolazi u svijet koji više nije onakav kakvim ga je Bog stvorio na početku. I kakvim ga je zamislio. *Što mislite: je li Božji zahvat u naš svijet nužan? Ili ćemo uspjeti i bez Boga?*

Bacimo iskren i promišljen pogled na naš svijet.

Božja poruka dolazi do ljudi koji su iznutra slomljeni i bez nade. Koji često više ne vide izlaza. Koje u savjesti muči krivnja. Koji znaju što bi sve trebalo ili moglo biti drukčije. Koji se boje, nemirni su, prazni, bolesni i sputani. Dolazi do ljudi koji će svi umrijeti.[18] Do ljudi koji se boje budućnosti.

Velik dio čovječanstva živi u siromaštvu. U svakodnevnoj borbi za preživljavanje. Mnogi pritom propadnu.

Božja poruka dolazi do ljudi koji su doživjeli neuspjeh u braku, obitelji, poslu i društvu. Do ljudi koji samoubojstvo vide kao posljednju mogućnost.

Jednako tako dolazi i do ljudi koji imaju malo problema ili ih uopće nemaju. Koji su imali sreću odrasti u bogatoj zemlji ili bogatoj obitelji. Financijski neovisni. Ali koje unatoč zdravlju i blagostanju muče besmisao i unutarnja praznina.

Nepobijeđene bolesti i virusi ugrožavaju naš život. Priroda pokazuje svoju stranu koja ugrožava život.

Svaki je čovjek mali svemir pitanja, briga i nevolja koji vapi za ljubavlju, smislom, oproštenjem i osloncem. Čak i kad je to skriveno ili ugušeno užurbanošću i rastresenošću.

Evanđelje dolazi do naroda koji međusobno ratuju. Do ljudi koji žive u svađi i neslozi jedni s drugima. Dolazi u svijet u kojem je nepravda kod kuće. U kojem i danas ljudi porobljavaju i iskorištavaju ljude. Diskriminiraju jedni druge. Gdje su najslabiji žrtve. Gdje djeca moraju raditi, a žene se iskorištavaju. Gdje cijele države sustavno krše ljudska prava.

Svijet za mnoge ostaje mjesto puno patnje. Dok ste čitali ovaj popis, već ste odavno pomislili da nije sve tako loše i da ipak ima mnogo dobra. I da mnogo toga postaje i bolje. Imate pravo. *Ne radi se o pristranom ili pesimističnom pogledu na svijet. Radi se o pitanju trebamo li Boga i njegovo evanđelje.*

17. Ps 103,13; Iz 64,7; Mal 2,10; Iv 14,2; Heb 2,10; 1 Iv 3,1-3
18. Rim 5,12-14; 6,23

Ta nam je radosna vijest potrebna! Do te spoznaje čovjek može doći u svakom trenutku. I to evanđelje prihvatiti za sebe. Mnogi su ljudi to spoznali. Ponekad na težak način. Tek su ih neuspjeh, slom, bolest i patnja doveli do te spoznaje. Bog ne šuti. Ta teška iskustva, koja često ugrožavaju i sam život, Božji su megafon kojim nas želi dosegnuti.[19]

Grijeh?

Nije moderna riječ. Neprivlačna i pogrešno shvaćena. Ali pripada biblijskoj perspektivi i njezinu opisu uzroka. Kako objašnjavamo uzroke svega neželjenoga, neuspjeha, sloma, neprijateljstva i kaosa?

Biblija je jasna kad opisuje čovjeka. Kako se rađa, kako se razvija i živi. Kako se ponaša prema svojim bližnjima. I prema Bogu. Govori otvoreno. Ne uvija. Nemilosrdno je iskrena. *Kaže da smo grješnici.*[20] *Svi. Bez iznimke. Svi griješimo jer smo grješnici. Takva opća tvrdnja koja ne pravi razlike postoji samo u biblijskom pogledu na svijet! Nijedna religija ne tvrdi da su svi bez iznimke grješnici.*

Grijeh ne opisuje samo ono što činimo. Opisuje i ono što jesmo. Nažalost, ne može se u nama izdvojiti i odstraniti kao tumor. Teško da bi moglo biti gore: zarobljeni smo u njegovoj vlasti. To ima teže posljedice od pogrešnog ponašanja. Grijeh nije samo zbroj pojedinačnih nedjela. On je aktivna, zlonamjerna sila koja je prožela i zaposjela naše biće. To je katastrofa. Jer smo zbog svoga grijeha odvojeni od Božje vječne ljubavi. Ona nam je nedostižna. Grijeh i Bog nikada ne idu zajedno.

S grijehom je došla smrt. Kao neizbježna posljedica. Kao plaća koju zarađujemo. Žanjemo ono što sijemo. Grijeh i smrt opće su sile kojima nitko ne može umaknuti.

Grijeh kao načelo moći štetno oblikuje našu osobnost. Čini nas perfekcionistima, kukavicama i neodlučnima kad je riječ o dobru drugih, bilo susjeda, bilo onoga tko umire u Africi. Ali i sebičnjacima kad je riječ o našoj koristi. Grijeh nas čini narcisima, varalicama, ovisnicima, spletkarima, fanaticima, preljubnicima, silovateljima. Nabrajanje bi se moglo nastaviti unedogled.

Ali mi nismo samo zatočenici ili bolesnici. Nismo samo pasivne žrtve. Štoviše, postali smo aktivni, prisilno unovačeni agenti grijeha. Stavili smo se u njegovu službu kao njegovi zastupnici, kao njegovo oruđe. To nije samo zatočeništvo, to je aktivno suučesništvo.

---

19. Sliku megafona uveo je C. S. Lewis u knjizi „Über den Schmerz“ (*The Problem of Pain*; hrv. *Problem boli*).
20. Ef 2,1

Bit grijeha ostaje nam skrivena sve dok zanemarujemo odnos između grijeha i Boga. On nije samo pojava u ljudskom životu koju se može ili mora potiskivati ili držati pod nadzorom. Biblija opisuje grijeh kao bezakonje, neprijateljstvo, pobunu, kao neposlušnost prema Bogu. Čovjek bez Boga nije jednostavno nesavršeno stvorenje kojemu je potrebno poboljšanje. On je pobunjenik koji mora položiti oružje. Kapitulacija je jedini izlaz.

Molim vas, unatoč ovim najtežim optužbama, čitajte dalje!

Temeljni odnos ljudskoga života – naš odnos s Bogom – je slomljen. Ta se slomljenost pokazuje u svim našim drugim međusobnim odnosima. Nismo grješnici samo osobno ili sami. Pripadamo globalnom čovječanstvu koje ne može umaknuti grijehu.

Ta biblijska dijagnoza naše je spasenje! Ne osuda!

Biste li pozdravili da vam liječnik prešuti iskrenu dijagnozu vaše smrtonosne bolesti? Pogotovo onda kad bi vam u isti mah mogao obećati lijek ili operaciju koja pobjeđuje bolest?

Gotovo je nemoguće uvidjeti i priznati Božju dijagnozu. Sami sebe rado smatramo iznimkom. Ili umanjujemo ozbiljnost stanja.

Tako evanđelje dolazi u svijet koji se, unatoč svojim problemima, začudo jedva zanima za Božju poruku spasenja. Paradoks. Ipak Bogu nije svejedno što se događa na ovom planetu, na njegovu planetu. *Evanđelje je dokaz da se Bog bori za ovaj svijet.* Patnja, zlo i smrt ne smiju imati posljednju riječ. Jer Bog je ljubav![21]

Odgovor na početno pitanje glasi: evanđelje nam je potrebno da postanemo Božja djeca.

Velika je Božja odbojnost prema grijehu, prema zlu koje ljudi misle i čine – u velikom kao i u malom. Jer nas grijeh uništava. Jer je Bog ljubav i želi nas spasiti. Ta Božja odbojnost i njegova osuda grijeha konkretno se izražavaju u „Božjem gnjevu“.[22]

Koliko god osuđuje zlo s kojim smo kao počinitelji poistovjećeni, toliko želi svakoga čovjeka od njega osloboditi.

Sloboda – ne prisila

Unatoč tom veličanstvenom evanđelju[23] Bog ne iznuđuje od ljudi „da“. Prava ljubav postoji samo na temelju slobode! Sloboda odlučivanja i odgovornost ostaju dio ljudske naravi. Tako je, a ne drukčije, čovjek stvoren.

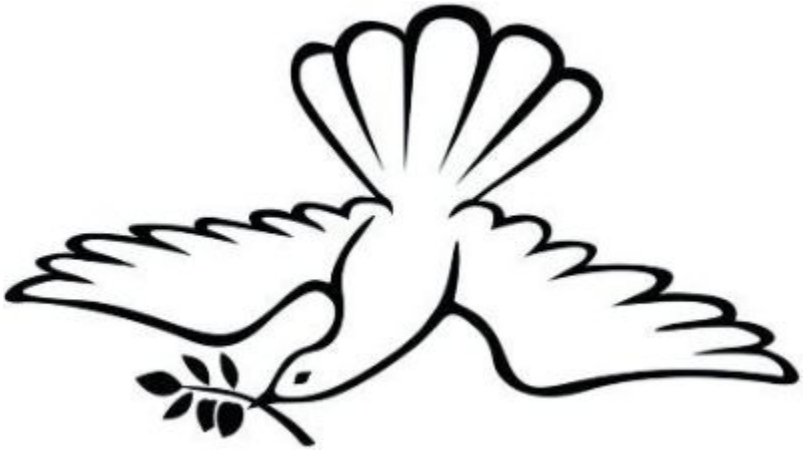
21. Rim 5,8; 1 Iv 3,1; 4,7-11
22. Iv 3,36; Rim 1,18; 5,9; Ef 2,3; 5,6; Kol 3,6; 1 Sol 1,9-10
23. 2 Kor 4,4

Ali kao grješnik čovjek više nije neutralan. Grijeh ga čini bespomoćnim, štoviše nesposobnim da sam od sebe prihvati evanđelje. Spoznati samoga sebe kao grješnika ljudski je gledano nemoguće. Ali evanđelje ima snagu. Ono otvara oči za samoga sebe i za Boga. Daruje prosvjetljenje srca i savjesti. Bog ne ostavlja čovjeka samoga u toj odluci. Ljudsko je srce ratno područje oko kojega se vodi žestoka borba. Bog nastoji zadobiti srca. I uvjeriti ih i prosvijetliti svojom spremnošću da ljude pomiri sa sobom.

Božja domišljatost u spašavanju je neizmjerna. Bog može iskoristiti svaku situaciju, svaki trenutak i svako mjesto da svojom svetom prisutnošću probudi svijest o grijehu i izgubljenosti i da istodobno daruje spasenje i spas.

Za te zvjezdane trenutke ne postoje ni propisi ni šablone. Tako se dogodilo. Tako se događa. Tako se sada može dogoditi i vama. Mnogi ljudi pričaju kako je Bog čudesno, neočekivano, tajanstveno, s ljubavlju ili korjenito ušao u njihov život.

Božja je poruka hitna zapovijed da se obratimo.[24] *Za naše dobro. Ali ljudi su sami odgovorni za to kako će na nju odgovoriti.*

Kako je moglo doći dotle

Ljudi su bili stvoreni kao Božji zastupnici na zemlji. Kao njegova slika. Da zajedno sa svojim Stvoriteljem brižno upravljaju zemljom i vladaju njome. Rajski vrt, pregledno mjesto, trebao se proširiti na cijelu zemlju. On, Otac, a oni,

24. Dj 17,30

svi ljudi, njegova obitelj.[25] Tako je od početka bilo zamišljeno.

Ljudi, stvoreni s istinskom slobodnom voljom. Da primaju Božju ljubav, da joj uzvraćaju i da je dijele dalje. San – tako živjeti i raditi sa Stvoriteljem. U najvećoj blizini. Pod njegovom zaštitom i blagoslovom.

Ali tada, na početku, ljudi su odlučili drukčije. Nisu sačuvali svoj povlašteni životni prostor, rajski vrt. Ušao je zavodnik. Lukava zmija. Iza zmije skrivao se nekoć blistavi Božji anđeo. On se odrekao Boga. Pobunio se i pao u grijeh. Tu je zamisao Sotona, đavao, htio prodati ljudima: kao prosvjetljenje i napredak prema boljem, slobodnijem životu.

Nisu poslušali dobru uputu svoga Stvoritelja. Postati kao Bog – to je đavlova kušnja i mamac. Tako su prezreli jednostavnu zapovijed svoga dobroga Boga. Jesu li se možda bojali da im je uskratio nešto dobro?[26]

Za taj su korak platili visoku cijenu. Više nije bilo onako kako je trebalo biti. Izgubili su raj. *Smrt, prolaznost – duhovno kao i tjelesno – ušla je u njihov život.*[27] Proširila se. Kao nasljedna bolest prenijela se na sve njihove potomke. Kojima pripadamo i mi.

To je bilo davno. Nekako je tako i ostalo. Sve do danas. Mnogo tisućljeća poslije mi ljudi uređujemo život bez Stvoritelja. Sami odlučujemo o sebi. Kao da Boga nema. Mislimo da znamo bolje. Zaboravili smo svoga Stvoritelja. I našli naizgled privlačnije bogove. Jer u našoj je ljudskoj naravi da budemo religiozni i da se na nešto oslanjamo ili u nešto vjerujemo. To pokazuju religije ovoga svijeta, ali i ponašanje modernih ljudi i njihovi zamjenski bogovi poput novca, moći i seksa. Bez Boga sada moramo sami utoliti svoje potrebe. Nezasitna pohlepa u velikim kao i u malim razmjerima izraz je srca koja su se izgubila u sebi samima. Zarobljeni u sebi, sa sviješću da nam je izmaklo nešto bitno, nešto što daje smisao. Napustili smo izvor života,[28] svoga Stvoritelja. Bez odnosa s njim narušen je i zdrav odnos prema stvorenju. Ljudi na mnogim mjestima razaraju kuću u kojoj žive. Odbacujemo Božje dobre zapovijedi, koje su nam dane za uspješan, blagoslovljen život s Bogom, jednih s drugima i sa stvorenjem.

Često se zaključuje da zakoni i zapovijedi dolaze od tiranina. Od Boga koji nas želi nadzirati, gospodariti nama i sputavati nas. Ali mnogi ne poznaju Boga onakvoga kakav on doista jest.

Dobar Otac koji nam želi najbolje.

25. Iz 63,16; 64,7; Lk 3,38; Dj 17,28-29
26. Post 3
27. Rim 5,12-21
28. Ps 36,10; Izr 14,27; Jr 2,13; 17,13

Ne smije ostati ovako kako jest

Bog ide za palim svijetom. Sa svim njegovim problemima i žarištima. Ne odustaje od njega.[29] Zlo u svojoj raznolikoj žestini, u velikom kao i u malom, nije samo problem. Ono je od početka egzistencijalna kriza. Biti ili ne biti. Preživljavanje izvan Edena obzor je našeg postojanja. Od tada živimo u toj krizi i u svim posljedicama onoga što činimo. Svaki dan vidimo što to znači. Bez Boga to ne može imati dobar kraj. Bez Boga put vodi u tamu. Teturamo u duhovnoj i moralnoj tami. Ne poznajemo ni put ni cilj.

Evanđelje – a ne sud i osuda – Božji je odgovor u Isusu Kristu. *Evanđelje je njegov glavni plan da pobijedi zlo. Da zaustavi silaznu spiralu i donese svjetlo, život i nadu u tamu.*[30] Da se vrate sloboda, mir i radost.[31] Za sve. I da iz svega lošega ipak nastane dobro.[32] Da Bog opet ima obitelj. I da mi možemo postati njegova djeca. Najbolje što nam se ikada može dogoditi.

Evanđelje je Božje obećanje da neće ostati onako kako je danas. To obećanje vrijedi i danas. Nikada nije povučeno. Vrijedi za sve njegove ljude. Na svakome mjestu na svijetu.

Evanđelje o kraljevstvu

Evanđelje je doista jednostavno. Svatko ga treba razumjeti. Ipak ima različite dimenzije i vidove. Sadrži više nego što se na početku opaža. Zamislite dijamant. Najveći koji postoji. Brušen. On lomi svjetlo ne samo na jednoj, nego na svakoj brušenoj plohi. Evanđelje sja raznoliko i čudesnim sjajem. To je slava Krista, koji je slika Božja.[33]

Kako je ta poruka došla do nas?

Poruka je došla u osobi. Da, poruka je osoba. Ona nije zakon. Nije vjeroispovijest. Nije katekizam. Ona je čovjek. *Pitanje nije što nas može spasiti. Pitanje je tko nas može spasiti.*

Postao je jedan od nas. A ipak je bio posve drukčiji: netko tko je istodobno Bog i čovjek. Ali koji svoje božanstvo stavlja po strani i dolazi k nama u poniznosti, štoviše u slabosti.

---

29. Iv 3,16
30. Ps 27,1; 43,3; Iz 9,1; 60,1; Mt 4,16; Iv 1,4-9; 3,19-21
31. Lk 2,10
32. Post 50,20
33. 2 Kor 4,4

Bog se spušta k nama. Učinio se posve malenim.[34] Beskonačni, kojega ne možemo zamisliti. Koji nema početka kao mi. On je postao čovjek. Došao nam je posve blizu.[35] Bliže nego ikada prije. Sišao je na našu razinu. Stvoritelj kod svojih stvorenja. U ljudskom obličju.[36] Bio je viđen, slušan, dotican, grljen.[37] On je gledao, govorio, bio je dirnut u srcu, plakao je, ljubio je i suosjećajno dodirivao ljude.

Da napokon razumijemo. Nije došao u raskoši vladara. Došao je građevinski obrtnik iz Nazareta. Iz nižih slojeva Galileje. Bog dolazi k nama u Isusu. Ostvaruje ono što je obećao. Izaija proriče:

> *Duh Gospodnji zaposjeo me. Jer Gospodin me je pomazao i time ovlastio da siromasima donesem radosnu vijest. Poslao me da očajnima dam novu hrabrost, da zarobljenicima navijestim: ‚Slobodni ste! Okovi će vam biti skinuti!'*[38]

Isus to u sinagogi u Nazaretu odnosi na sebe: *Ova se proročka riječ danas ispunila pred vašim očima*.[39] Cijeli njegov život, riječi i djela, ispunjenje su tih proročkih riječi i savršen izraz te radosne poruke.

Isus je slika Božja.[40] Tko je vidio njega, vidio je nebeskoga Oca.[41] On je Božja misija. Isus je ono što nam Bog ima reći.[42] Želimo li razumjeti tko je Bog i kakav je, moramo ga razumjeti polazeći od Isusa. Isus je naša slika Boga. Onako kako je opisano u izvještajima evanđelja. Takav je Bog.

Zato se četiri izvještaja o Isusovu životu koja su napisali Matej, Marko, Luka i Ivan nazivaju *Evanđeljima*. Marko počinje ovako: *U ovoj je knjizi zapisano kako je započela radosna vijest o Isusu Kristu, Sinu Božjem.*[43]

S Isusom počinje radosna vijest. O njemu piše: *Isus se vratio u Galileju i po Božjem nalogu navješćivao: Došlo je vrijeme: sada će Bog uspostaviti svoju vladavinu i dovršiti svoje djelo. Pokajte se i vjerujte ovoj radosnoj vijesti!*[44]

34. Fil 2,6-8
35. Iv 1,14
36. Fil 2,5-11
37. 1 Iv 1,1-3
38. Iz 61,1-2
39. Lk 4,16-22
40. Kol 1,15; Heb 1,1-3
41. Iv 14,9
42. Heb 1,2
43. Mk 1,1
44. Mk 1,14-15

Što je Božja kraljevska vladavina?

Božja vladavina njegovo je upravljanje u ljubavi i pravednosti. Jedina mogućnost koja našem svijetu daje budućnost. Njegova jedina budućnost.

Mnogi su Židovi pod time razumijevali da će rimski okupatori biti pobijeđeni i da će završiti njihova tiranija. Ali u Isusu dolazi jednostavan čovjek, a ne kralj s političkom moći. Nije ratni junak. *Njegovo kraljevstvo, Božje kraljevstvo, ne počinje kako se očekivalo na Davidovu prijestolju u Jeruzalemu, nego s putujućim propovjednikom koji završava na križu. Počinje u srcima ljudi koji priznaju svoje grijehe i mijenjaju svoj život.* Njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta.[45] Ono dolazi od Boga. Drukčije je. Bez nasilja, bez ugnjetavanja, bez vojnog osvajanja. Počinje u Izraelu, ali u središtu pozornosti je cijeli svijet. Namijenjeno je svim ljudima.

U Isusu Božja kraljevska vladavina nije usmjerena protiv postojećeg političkog poretka. Postoji drugi cilj. Isus obilazi zemlju i propovijeda *pokajanje i obraćenje Bogu.* Božja vladavina postaje stvarnost po Isusovu djelovanju i u ljudima koji ga slijede. On ozdravlja bezbrojne bolesnike. Izgoni demone. Božja kraljevska vladavina usmjerena je protiv zlih i nevidljivih sila koje muče ljude. Ne postoje samo vidljive vlasti poput kraljeva ili vojnika. Postoje nevidljive sile pod kojima ljudi pate. Sjetite se zavodnika u rajskom vrtu, na samom početku. O tome poslije.

Isus ne odgovara na pitanje odakle dolazi zlo i zašto postoji. On djeluje. Po nalogu i u punomoći svoga Oca započinje borbu protiv njega. Božja kraljevska vladavina provaljuje u ovaj svijet i mijenja nešto što se Božjoj vladavini protivi mnogo dublje nego tadašnji Rimljani. Božje kraljevstvo susreće ljude na razini na kojoj najviše pate. Najveći neprijatelj je zlo, nepravda, licemjerje i nedostatak ljubavi. Jednom riječju: *grijeh.* On je čovjeka učinio duhovno bolesnim. Zadobio je moć nad čovjekom. Onda kao i danas.

Bog sam dolazi na pozornicu grijeha, boli i straha, patnje i smrti. Dolazi da sve to uzme na sebe i time uspostavi novo kraljevstvo.

Božja vladavina – najbolje za sve

Nakon 30 godina skrivenoga života Isus tri i pol godine djeluje javno. Ozdravlja, oslobađa i poučava o onome što je doista važno. Razotkriva licemjerje, nasićuje gladne. Tako pokazuje tko je Bog i što Bog želi. Time nama ljudima postaje vidljivo kako će jednoga dana izgledati Božje vječno kraljevstvo. Isusovo djelovanje tek je početak. I obećanje. *Božji glavni plan,*

45. Iv 18,36

naime, sadrži veliki cilj koji već kod Isusa zasvijetli: novo nebo i novu zemlju, gdje od svega protiv čega se Isus borio više ničega neće biti. Novu zemlju na kojoj Bog stanuje sa svojom obitelji.[46] Novu zemlju kojom brižno upravljaju promijenjeni i obnovljeni ljudi. Ne tirani i despoti. Radosna vijest glasi: kraljevstva svijeta sa svojim carevima i predsjednicima prolaze. Božje kraljevstvo dolazi i ostaje zauvijek.[47]

Započelo je s Isusom. Ovdje je danas. Gledano izvana, skriveno. Bez vidljivoga kralja. Kralj je na neko vrijeme otišao, kao gospodar iz prispodobe koji odlazi u drugu zemlju. Njegovo kraljevstvo čeka njegov povratak.[48] Danas je to kraljevstvo „na tajnom zadatku" („undercover"). Bez granica. Bez glavnoga grada. *Ono živi uz svjetska carstva i političke poretke. Svugdje gdje su se ljudi zakleli na vjernost odsutnome, nevidljivome, ali pravome kralju Isusu. Oni uspostavljaju to kraljevstvo bez ikakva nasilja.*[49] *Njihovo je oružje ljubav.* Čekaju da se njihov uskrsli Isus, koji se povukao na nebo, ponovno vrati. Tako je obećao.[50] *Povratak kralja, javan, vidljiv, silan. Tada će sva svjetska carstva doći do svoga kraja.* I nevidljive sile koje zlonamjerno utječu na svjetska zbivanja.

Radosna vijest navješćuje Božju pobjedu nad svime što se protivi njegovoj vladavini ljubavi i pravednosti. Započelo je u Isusovu životu. Konačna Božja pobjeda tek dolazi. Nezaustavljivo se približava. Njegovo je kraljevstvo već ovdje, ali još ne posve. Još nije vidljivo. Dok Isus ponovno ne dođe, ono postoji u privremenom, tajanstvenom obliku. Ali već sada postoji predokus onoga što dolazi. Mir i radost u Duhu Svetom.[51] Širenje evanđelja po cijeloj zemlji i ljudi koji se svaki dan sa zahvalnošću podlažu kralju svjedoče o nevidljivom postojanju toga kraljevstva. Jednako tako i znakovi, čudesa i ozdravljenja sve do danas.

Evanđelje je proglas da je Isus iz Nazareta Krist i da je postavljen za Gospodina nad svime.[52] *Sina je poslao Otac. Ispunio je sva stara proroštva koja se mogu pročitati u Starom zavjetu. Postao je čovjek kao Davidov potomak. Umro je za nas i za naše grijehe. Bio je pokopan, uskrišen i okrunjen na Božjem prijestolju. Odande vlada. Njemu je dana sva vlast. Isus je Krist!*

46. Otk 21,3-5
47. Dn 2,44-45; 7,26-27
48. Mt 25,14-30
49. Mt 5,43-48
50. Dj 1,10-11
51. Rim 14,17
52. Dj 2,36; 3,20-23; 10,36

Evanđelje Sina Božjega

Isus Krist je evanđelje. Novi zavjet ga naziva *evanđeljem Kristovim*.[53] To su navješćivali apostoli i svi koji su postali Isusovi učenici i sljedbenici.[54] *Njega* su navješćivali.[55] To je evanđelje o kraljevstvu. On je kralj. Ali on je i više od toga. *Ne treba nam samo kralj. Treba nam i otkupitelj.*

Četiri izvještaja o njegovu životu nazivaju se Evanđeljima jer su ona radosna poruka. U njima upada u oči da se on sam nimalo ne trudi oko svoje slave. Ne želi čak ni da ga učine kraljem.[56] Ozdravljeni ne smiju ništa pričati. Ipak to čine, prevelika je njihova radost.[57] Opsjednutima, točnije nečistim duhovima u njima, koji su znali njegov pravi identitet, zabranjuje govoriti.

Pomnije gledano, nitko nije zapravo razumio tko je on. Čak ni njegovi najbliži. *Iako Petar kaže: „Ti si Krist“,*[58] *on ne zna da tek umrli i uskrsli Krist ispunjava ono što je bilo proročeno.*

Nakon otprilike dvije godine sa svojim učenicima Isus, na njihovo zaprepaštenje, govori o tome da će biti ubijen. I to u Jeruzalemu, gradu velikoga Kralja.[59] Zbog mržnje farizeja, velikih svećenika i pismoznanaca. Istodobno kaže da će nakon tri dana uskrsnuti.[60]

Je li sve trebalo završiti nezamislivom tragedijom? Je li to mogla biti radosna vijest? Kralj kojega ubiju?

Ali Isus kaže da treba dati *svoj život kao otkupninu*[61] za mnoge. Svoj život dati u zamjenu kao cijenu otkupa. Da otkupi mnoge. Da ih otkupom oslobodi iz ropstva. Iz zatvora grijeha i smrti. Iz sebičnosti, samoljublja, iz ovisnosti. Iz vlasti nevidljivih sila. *Ta je smrt trebala postati sveobuhvatan događaj spasenja koji mijenja svijet. Ne nesreća i ne poraz.*

Njegov je život bio usmjeren na to da ispuni[62] ono što je zvučalo tako proturječno.[63] On je to znao unaprijed.[64] Bio je spreman platiti cijenu za otkupljenje ljudi. Vlastitim životom. Postao je čovjek da bi mogao umrijeti za njih.[65]

---

53. Rim 15,19; 1 Kor 9,12; 2 Kor 2,12; Fil 1,27; 1 Sol 3,2
54. Dj 8,4.12.25.35.40; 10,36; 11,20; 13,38; 14,7.15.21
55. Dj 5,42; Ef 3,8; Fil 1,17-18; Kol 1,28
56. Iv 6,15
57. Mk 1,34.43-45; 5,43; 8,26
58. Mt 16,13-20; Lk 9,18-21
59. Ps 48,3; Mt 5,35; 21,5
60. Mt 16,13-21; Mk 8,27-32; Lk 9,18-22.44-45; 18,31-34
61. Ps 49,8; Mt 20,28; Mk 10,45; 1 Tim 2,6
62. Lk 9,51
63. Lk 12,50; Iv 17,4; 19,28-30
64. Iv 18,4
65. Heb 2,14

Netko tko je samo činio i govorio dobro. Tko je bio bez ikakva grijeha.[66] Posve drukčiji od svih nas. Život pun predanja i služenja bližnjemu. Bez trunke sebičnosti. Život tako dragocjen, čist i svet da nikada nije smio završiti. Evanđelje je Isusov život i djelovanje. Ne samo njegova moralna savršenost. Nego i njegov otpor, njegova borba i pobjeda nad grijehom, bolešću, opsjednutošću i smrću.

U smrti je ono trebalo doseći svoj vrhunac, svoje ispunjenje, štoviše svoju konačnu pobjedu. Smrt koja je sve promijenila. Pomak moći u svemiru.

Njegova ljubav uvjerava. Način na koji susreće ljude, ide za njima, podiže ih, ozdravlja ih, cijeni ih. Bez razlike, malene i velike, bolesne i grješnike. Taj se Isus navješćuje. Koji je umro i uskrsnuo i živi. I koji je danas u evanđelju nevidljivo, ali osjetno i snažno prisutan. Koji susreće ljude.

Tko susretne evanđelje, susreće Isusa. On živi danas, jednako stvaran kao onda kad je putovao Izraelom. Sada kao Uskrsli koji živi u Božjoj nebeskoj slavi. Na Božjem prijestolju. Ali po svome Duhu prisutan je svugdje gdje se navješćuje radosna vijest. Dokaz je to što se svaki dan ljudi u poslušnosti vjere okreću Isusu i slijede ga.

Otac je poslao Sina kao pomirenje za naše grijehe, to jest za oproštenje naših grijeha. To je dokaz da ljubi svijet. Otac i Sin i Duh Sveti ujedinjeni su u spašavanju svijeta.[67]

Kralj i križ

Isus je bio usredotočen na svoj kraj. Prerani kraj.[68] Ali istodobno i početak nečega novoga. Nečega mnogo većega. Došao je da dade svoj život kao otkupninu. Otkupljenje za mnoge! To je bila želja srca i volja njegova Oca.[69] I Isus je sve uložio da ispuni tu volju. Približimo se posljednjem činu Isusova života. Toliko je neobjašnjiv da to činimo promišljeno i sa suzdržanošću.

Ubojstvo kralja

Sa svojim učenicima pješači u Jeruzalem na blagdan Pashe. Na putu pred gradom i pri ulasku u grad dočekuju ga kao kralja, štoviše kao Kralja. Počinje li napokon kraljevska vladavina?

66. 2 Kor 5,21; 1 Pt 2,22; Heb 4,15; 1 Iv 3,3.5
67. Iv 3,16; 1 Iv 4,9-14
68. Ps 102,25
69. Lk 22,42

Grad je prepun. Bezbrojni hodočasnici su na putu. Cijeli tjedan ostaje ondje.[70] Danas ga nazivamo Velikim tjednom, tjednom Muke. Poučava i neprestano raspravlja s pismoznancima. Oni ga žele uhvatiti i namamiti u zamku, ali ih njegova mudrost uvijek iznova razoruža. Razotkriva licemjerje i nedostatak ljubavi vjerskih vođa. Odjek u javnosti je velik. Njegov postupak u Hramu, kad nakratko silom prevrće stolove mjenjača novca u hramskom predvorju, previše je za glavare naroda. Kuju plan kako da uklone sablažnjivoga Nazarećanina.

U četvrtak navečer Isus sa svojim učenicima slavi židovsku Pashu. Za vrijeme te pashalne večere uvodi nešto novo. Uzima kruh, lomi ga i dijeli svojim učenicima riječima: *Ovo je moje tijelo koje se za vas daje.* Zatim uzima čašu vina i kaže: *Ovo je moja krv, krv Novoga saveza, koja se prolijeva za oproštenje grijeha.*[71] U tom trenutku učenici nisu shvaćali koliko su te riječi dalekosežne i duboke.

Tada sve ide svojim tijekom. Isusa izdaje jedan od njegovih učenika.[72] Uhićen je.[73] Izveden pred velike svećenike.[74] Predan je rimskom upravitelju Pilatu i osuđen bez krivnje.[75] Muče ga. Čini se da je sve izmaknulo nadzoru. Isus postaje igračka u rukama sila. Znakovito je rekao: *Ovo je vaš čas i vlast tame.*[76] U događanjima oko križa nisu djelovali samo poznati vjerski i politički vođe, nego i nevidljive sile. Sve se udružilo protiv Sina Božjega i protiv Božjega kraljevstva.

Taj nečovječni prizor završio je razapinjanjem. Isus je pogubljen jednim od najokrutnijih načina ubijanja. Toga nezaboravnoga petka.[77] Razapet je s dvojicom zločinaca, jednim slijeva i drugim zdesna. Od dvanaest sati u podne do tri sata poslijepodne, kad je sunce najviše, nastupa tama.[78] Raspeti Isus viče: *Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*[79] Ondje se događa nešto izvanredno. Na kraju Isus izviče najvažnije riječi koje su ikada izgovorene: *Svršeno je!*[80] Grčka riječ *tetelestai* – Isus ju je vjerojatno izgovorio na aramejskom – znači: zadatak je izvršen. Sve zbog čega je došao je učinjeno. Otkupnina je dana. Umro je odmah nakon tih riječi. Predao je svoj duh u ruke svoga Oca.[81]

---

70. Mt 21-27
71. Mt 26,26-30; Mk 14,22-26; Lk 22,14-20
72. Mt 26,14; Mk 14,10
73. Iv 18,1-11
74. Iv 18,12-24
75. Iv 18,28-19,16
76. Lk 22,53
77. Iv 19,17-24
78. Lk 23,44
79. Mt 27,46
80. Iv 19,30
81. Lk 23,46; Iv 19,30

Rimski satnik koji je proveo razapinjanje, koji je sve doživio iz neposredne blizine, duboko je potresen. Kaže: *Uistinu, ovaj je čovjek bio Sin Božji!*[82]

Napokon je bilo obavljeno ono što su mnogi već dugo htjeli. Ljudi su otkrili što je u njihovim srcima. Gore, ružnije i okrutnije nije moglo biti. Nasilje, mržnja i sile tame trijumfirali su.

Isusu se ništa nije moglo staviti na teret. Nevini umire smrću zločinca. Usred sve patnje Isus se nije branio.[83] Bez premca je njegova molba: *Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine.*[84] Otac s njim prolazi put patnje. Od smrti ga to ne spašava. Otac nije poštedio svoga Sina.[85]

Isus umire vrlo brzo, prije onih koji su razapeti s njim. Josip iz Arimateje, član židovskoga Vijeća, polaže tijelo u svoj vlastiti, još neupotrijebljeni grob.[86] Za sve koji su se u njega nadali ruši se svijet. Nada umire posljednja. Sada je i ona umrla.

Žene su te koje u nedjelju ujutro dolaze na grob da pomažu Isusovo tijelo. Zbunjene su: kamen težak više tona leži pokraj groba. U otvorenom grobu ne nalaze Isusovo tijelo. Prazan je. Njegova tijela više nema ondje. Umjesto toga anđeli, koji kažu:

Nije ovdje. Uskrsnuo je, kao što je rekao![87]

Drukčije nego što se očekivalo

Učenici tek polako shvaćaju da je njihov Učitelj uskrsnuo. Sve dok im se Isus ne pokaže i dok ga ne vide i ne dotaknu. On je to. Isti, a ipak nekako drukčiji. Uskrsli. Novo tijelo. Ali: rane od čavala na rukama i nogama, rana na njegovu boku jasno se vide. Jede s njima, ali prolazi kroz zatvorena vrata. Čas je ovdje, čas ondje.[88] Pokazuje se mnogim učenicima. I svome bratu Jakovu.[89] Kao Uskrišeni u novom postojanju on je drukčiji, a istodobno ipak njihov Isus.

Počinju shvaćati da im je sve unaprijed rekao. Četrdeset dana su sada zajedno s Isusom, Uskrslim. On odgovara na mnoga pitanja. Oduzima im sumnje. Iznova ih usmjerava. Za njihovu novu zadaću. Poučava ih o kraljevstvu.[90] O svojoj smrti. Zašto je morao umrijeti. To je već bio rekao, ali

82. Mk 15,39
83. Iz 53,7; 1 Pt 2,23
84. Lk 23,34
85. Iv 3,16; Rim 8,32
86. Iz 53,9; Lk 23,50-56
87. Lk 24,1-12; Iv 20,1-10
88. Lk 24,13-49; Iv 20,11-31; 21,1-14
89. 1 Kor 15,5-7
90. Dj 1,3

sada je postajalo sve jasnije. Nije to bila besmislena tragedija. Bio je to Božji glavni plan u čijem su središtu Isusova smrt i uskrsnuće. Epicentar duhovnoga potresa koji je uzdrmao svijet. Središnja točka novoga vremena. Promjena bojišnice i promjena vlasti u svemiru.

Pitat ćete se zašto bi križ trebao imati to kozmičko značenje. Ta on predstavlja sve drugo, samo ne to. Smrt na križu trebala je čovjeka lišiti ljudskosti, do krajnosti ga poniziti i izbrisati iz sjećanja.

Križ iz Božje perspektive

Križ vidimo u daljini. Događaj koji se zbio davno. U svijetu i kulturi koji se našima u mnogočemu čine stranima. Ali ako taj križ ispravno razumijemo, otkrit ćemo u tom dalekom križu da nam je Bog blizu.

Učenici su počeli shvaćati da Mesijina smrt nije bila nesreća. Bila je to cijena našega otkupljenja. Spoznali su i navješćivali da je upravo tako trebalo doći.[91] Bilo je nužno. Jer *za nas* je umro Krist.[92] *Nisu pokušavali neshvatljivome naknadno pripisati neki smisao.* Da bi umirili sebe i druge. Jer su razumjeli po onome što je Isus rekao prije i poslije svoje smrti. *Bog je Isusa uskrisio i uzvisio. O njemu sada ovisi budućnost svijeta. U događanjima križa, u njegovu samoprinošenju, spoznali su da Bog pomiruje svijet sa sobom.*[93] *Da je Isus kao žrtva ponio i uklonio grijehe svijeta.*[94]

Budući da se Isus predao bez obrane, postalo je jasno kolika je bila Božja ljubav. U nagrđenom i izmučenom Isusu na križu ispružena je Božja ruka za pomirenje.

Žrtvovan za nas

Izrael je imao kult žrtvovanja životinja. Mnogi drugi narodi također. Djelomično ih ima i danas. Novi zavjet opisuje Isusovu smrt kao žrtvu, takoreći kao ispunjenje svih žrtava životinja koje je Izrael prinosio.[95] To je metafora, pomoć nama da razumijemo što je Isus izvršio. Misao o žrtvi poznata je i izvan kulta. Onda kad se čovjek preda za druge da bi ih spasio.

Žrtvene životinje ubijale su se mirno na žrtveniku. Ali Isusa su ubili ljudi. Nije umro jednostavno ni brzo. Bio je nasilno ubijen. Bitni dio žrtve jest

91. Dj 2,22-24; 3,18.24; 8,35; 9,22; 13,32.38; 18,28; 26,23
92. 1 Kor 15,3; Gal 1,4; 3,13; 1 Sol 5,10; Tit 2,14; 1 Pt 2,24; 1 Iv 3,16; Otk 1,5
93. 2 Kor 5,19-21
94. Iv 1,29.36
95. Ef 5,2; Heb 7,27; 9,14.26; 10,12.14

evanje krvi i smrt, ali ne patnja ili okrutnosti. Isusova smrt bila je namjerno nasilan i zao događaj. Smrt na križu trebala je zastrašiti. Bili ljudi toga svjesni ili ne, njihovo nasilje protiv Isusa bilo je nasilje protiv Boga.

Božji vlastiti odgovor na nasilje svijeta bio je to da su sile zla svedene na ništa. Tako što su podnesene i upijene. Zato je toliko važno da se Isus nije branio kad su ga napali. Oproštenje uključuje podnijeti unutarnju bol, upiti je. I odbiti da nastanu gorčina, ogorčenost, mržnja i osveta. Bog dolazi u svijet kao nevina žrtva. Na kraju je smrt žrtve morala biti jedinstvena. Ne samo obredna žrtva životinje. Na kraju su žrtve Staroga zavjeta doista bile samo pralikovi istinske žrtve.

Isus je umro zbog naših grijeha, ali prije svega za naše grijehe.[96] On je bio Božje žrtveno Janje koje odnosi grijeh svijeta.[97] Kao žrtva on je jedino sredstvo da budemo očišćeni od svojih grijeha, od svoje nečistoće. Da bismo došli u prisutnost svetoga Boga.

Polaganjem ili pritiskanjem ruku na žrtvu onaj koji prinosi žrtvu poistovjećuje se sa žrtvom. Nešto prelazi na žrtvu. Okaljanost, onečišćenje prelazilo je na žrtvu i tako bivalo uništeno. Žrtva postaje neka vrsta zamjenika. Žrtva, točnije krv žrtve, mogla je izvršiti pomirenje za grijehe. Pomirenje za grijehe znači da su naši grijesi izbrisani. I da je poništeno i ono što su prouzročili. Grijeh je pokriven, njegova moć slomljena. Ono što je bilo slomljeno postaje cijelo.

Isus je ispunio praliku svih žrtava životinja. I istodobno ih je dokinuo.[98] Učinio ih je suvišnima. Sada je čovjek bez grijeha umro za naše grijehe. Savršeni za grješnike. Naše grijehe, prijestupe i nedjela, naše bezbrojne prekršaje protiv Boga i ljudi, našu neposlušnost – to je uzeo na sebe. Kao da je to sam učinio. I to je zauvijek uklonio.[99] U svoju smrt. Na križu je nosio teret našega grijeha i naših grijeha. Ondje na križu Bog je osudio grijeh, štoviše izvršio nad njim sud u osobi svoga Sina.[100] Zato njegova smrt nije bila kao smrt drugih raspetih. *Ovdje je netko umro smrću grješnika, iako to nije bio. Kao žrtva natovarena našim grijesima i nepravdama. Biti poistovjećen s grijesima cijeloga svijeta nepodnošljiv je događaj. Podnijeti u sebi osudu grijeha za druge ne može se usporediti ni s jednom boli ni s jednim iskustvom na svijetu.*[101] To je jedinstven događaj. U čovjeku najneprijateljskijem okružju traumatičnoga razapinjanja. To je bila cijena. Na

96. 1 Kor 15,3
97. Iv 1,29.36; 1 Pt 1,18-21
98. Heb 7,27; 9,26.28; 10,10.14
99. Heb 8,12; 10,17; Mih 7,19
100. Rim 8,3
101. Rim 8,3; 2 Kor 5,21

tom križu između dvaju drugih križeva dogodila se najveća patnja svih vremena.

Ta je patnja jamstvo da je budućnost u rukama Sina Čovječjega. Dubina patnji koje je Bog sam uzeo na sebe ostaje tajna. Bog sam stvara jedino moguće rješenje: jedinstvenu žrtvu svoga Sina. Ona ispunjava ono što mi nikada nismo mogli poništiti ni izvršiti.

To što se Isus predao kao žrtva za nas i za Boga dokaz je i temelj, polazna točka bezgranične ljubavi, velikodušnosti i naklonosti prema nama.

Umrli, mrtvi Krist ne pomaže nam.[102] Ostalo je presudno pitanje: *Je li Bog doista prihvatio žrtvu svoga Sina?*

Da! Uskrisio ga je. Isusovo uskrisenje više je od čuda. Više od uskličnika. Ono proglašava da Bog s radošću prihvaća tu jedinstvenu žrtvu i da sada može grješnike proglasiti pravednima.[103] To znači da bezuvjetno iskazuje milost i oprašta. I da grješnike čini pravednima.[104] Kao da nikada nisu sagriješili.

Treba li Bogu žrtva?

O Kristovu križu može se razmišljati beskrajno. Jeste li se i vi već pitali: treba li Bogu žrtva? Ili: kako je moguće da Bog ljubavi traži žrtvu kako bi ublažio svoj gnjev?

Najprije nam treba biti jasno *da je nama trebala žrtva*. Ne Bogu. Mi smo imali problem. Ne Bog. Mi smo sagriješili i morali bismo prinijeti pomirnu žrtvu za grijehe, kao naknadu za počinjeno zlo. Jer pomirenje za grijehe nešto je za što je odgovoran prijestupnik. *Ali jedini koji može ispraviti stanje jest Bog sam. On plaća cijenu. Da obnovi odnos ljudi s Bogom. Tako što je spreman i voljan oprostiti. To je ono što Bog čini u Isusu.*

I ja sam se pitao ne može li se bez krvave žrtve. Prije svega bez strašne Isusove smrti na križu. U Getsemanskom vrtu Isus moli i preklinje neposredno prije svoga razapinjanja. Prestravljen i shrvan. Moli svoga Oca, kojemu je ipak sve moguće, može li ga mimoići križ. Da ga mimoiđe čaša patnje. Ali Isus vrši Očevu volju. Bez otpora ide u lažnu osudu i u događanja križa.[105]

Riječi u vrtu odgovaraju na naše pitanje: *nije bilo moguće bez križa i Isusove smrti ispuniti Božju volju za spasenjem.* Doista, Bogu je sve moguće – ali on ima svoj put do spasenja. To je njegov svemir i njegov svijet. On određuje pravila i okvire života. Trebao nam je zamjenik. Trebao nam je osloboditelj koji ustaje

102. 1 Kor 15,17
103. Rim 4,24-25; 1 Kor 15,3
104. Rim 3,21-26; 5,1.9
105. Mt 26,36-46; Mk 14,32; Lk 22,39

od mrtvih i nas povlači sa sobom u život. Trebao nam je osloboditelj koji pobjeđuje moć smrti – svojom smrću. Koji provaljuje u utvrdu smrti, neprijatelja, i raznosi okove i vrata.

Božja ljubav i Isusova ljubav jače su od patnji. Čega se Isus tako silno bojao? Pogubljenja na križu od ruke Rimljana? Sigurno. Ali i toga da bude poistovjećen s našim grijehom. Da nosi naš grijeh. Kao da je sam njegov začetnik i počinitelj. U tome je ono najveće, za nas nezamislivo. Nešto što toga dana nitko od prisutnih na Golgoti nije razumio, pa ni naslutio. *Na križu se sudaraju bezgranična Božja ljubav i svetost, bezbrojni grijesi svijeta, mržnja ljudi i sile tame. Isus to mora izdržati. Nositi i podnijeti. I to ponijeti sa sobom u svoju smrt.*

Da je Božja volja za spasenjem bila moguća bez križa, ne bi bilo toga kraja na Golgoti! Križ kao prekretnica povijesti ostaje paradoks. Ali za nas se pokazuje kao Božja sila i mudrost. Još jednom: to je njegov put.

To nije ljudski izum. *Križ Isusa Krista Božji je odgovor slomljenom svijetu. Kršćani, Isusovi sljedbenici, ne moraju se ispričavati zbog križa. On ostaje skandal.* Za one koji ne vjeruju, ne može ga se pretočiti u prihvatljiv oblik ili logiku.

Na pitanje treba li Bogu žrtva da bi ga se umilostivilo ili da bi utišao svoj gnjev, može se odgovoriti ovako: svi smo pod Božjim gnjevom.[106] Božji je gnjev očitovan[107] i pokazuje se u budućem sudu.[108]

Ali Bog je spor na srdžbu.[109] On zadržava svoj gnjev. Uzima zlo na sebe i odriče se kazne. Oproštenje ima veze s nošenjem i podnošenjem. Bog je sam često podnosio nepravdu svoga naroda Izraela. Golgota je vrhunac. Ondje Bog podnosi grijeh svoga naroda i odriče se odgovora koji bismo mi ljudi dali da smo svemogući. Ali Bog šuti. Ne uslišava molitvu u Getsemaniju, nego Isusovu molitvu na križu: *Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine.*[110]

Na križu Bog dokončava svoj gnjev. On ga zadržava! Križ je mjesto na kojem Božji gnjev nalazi svoj kraj. Ne mjesto na kojem gori njegov opravdani gnjev, nego mjesto na kojem se gasi. Dokaz je njegovo predanje bez obrane. Kao raspeti Bog.

Skandal. Ali za nas taljenje jezgre u kojem nestaju gnjev i nasilje. Iskrvarenje moći grijeha i smrti.

Kad je 1986. u Černobilu eksplodirao nuklearni reaktor, prijetila je još veća katastrofa. Ispod užarenoga reaktora nalazio se bazen pun vode. Da se talina slila u njega, golema eksplozija pare oslobodila bi još mnogo više zračenja. Trojica muškaraca dobrovoljno su se javila. Spustila su se u ozračeni,

106. Iv 3,36; Rim 3,5; Ef 2,3
107. Rim 1,18
108. Rim 2,5.8; 5,9; Kol 3,6; 1 Sol 1,10
109. Izl 34,6; Br 14,18
110. Lk 23,34

poplavljeni podrum. Ondje su ručno otvorila ventile da voda može otjecati. Nisu računali s tim da će se vratiti živi. Ipak su otišli. Za Ukrajinu, za Europu. Njihov je pothvat odvratio katastrofu. Sva trojica su preživjela.

Tako je Isus na nezamisliv način za nas postao ono što je prouzročilo katastrofu: grijeh.[111]

Zlo pobijeđeno dobrim

U Kristu zlo nalazi svoj kraj jer ga on uzima na sebe. Podnosi zlo ljudi. U slabosti biva razapet.[112] Ali Božja je slabost jača.[113] Njegovu ljubav zlo nije moglo ugasiti. On je pobijedio zlo dobrim. Ljubavlju prema neprijateljima. Ona je bila jača i pobijedila je! Zlo se iživjelo, a ipak je izgubilo. U Uskrslome Božja ruka ostaje ispružena za pomirenje.

Bog je u Kristu, u svojoj samopožrtvovnoj ljubavi, uzeo na sebe naše nasilje. Da nas otkupi od naše izopačene, grješne naravi i od srca obilježenog moći, osvetom i odmazdom.

Na križu Bog je prisutan kao onaj koji spašava i pomiruje.[114] *U Raspetome.* Trojedini Bog – Otac, Sin i Duh Sveti – po križu je pribavio vječno spasenje.[115] Isusovom krvlju izvršeno je pomirenje za grijehe. Ona pokriva naše grijehe.[116] Na križu je grijeh kao moć osuđen na smrt,[117] da bismo mogli živjeti novim životom. Da nam ne budu samo oprošteni grijesi, nego da bude slomljena i moć grijeha. Da više ne vlada našim životom.

To je radosna vijest križa. Trojedini Bog na križu u sebi samome čini sve što je potrebno – za nas!

111. 2 Kor 5,21
112. 2 Kor 13,4
113. 1 Kor 1,25
114. 2 Kor 5,19
115. Heb 9,14
116. 1 Iv 2,2
117. Rim 8,3

Božja bezgranična mudrost i sila

Božja se veličina pokazuje u njegovoj poniznosti. U ljubavi koja služi i predaje se. Kad Bog u Kristu ide na križ, ne postupa protiv svoje naravi. Postupa u skladu s onim kakav jest. Od Golgote njegova ljubav ima oblik: oblik križa. Ljubav koja traži dobro i predaje se. Ako je križ najveća objava njegove ljubavi, onda je Bog uvijek bio takav. I uvijek će takav biti.

Na križu Bog pokazuje svoju mudrost. A djeluje ludo. Na križu Bog pokazuje svoju moć. A čini sebe nemoćnim. Na križu Bog pokazuje svoju ljepotu. A dopušta da ga nagrde. Na križu Bog pokazuje svoju ljubav. Poistovjećuje se s posljedicama našega grijeha. Dalje od Boga ne može se biti. Upravo se onamo on saginje.

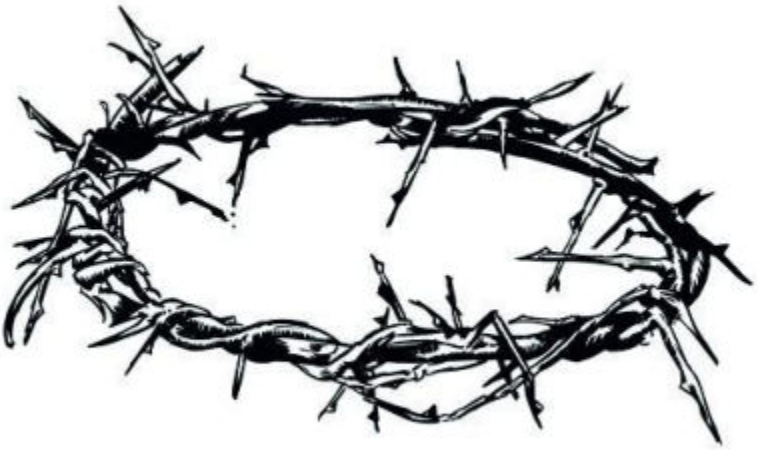
Križ je Božja sila.[118] To je zapanjujuće. Kad Bog pokazuje svoju silu, kaže Pavao, onda to izgleda ovako: Isus se odriče povlastica svoga božanstva.[119] Postaje ranjiv čovjek. Uzima na sebe krivnju i sramotu upravo onih ljudi koji ga razapinju. *Tako mi ne razmišljamo o moći. Ni mnogi kršćani to nisu shvatili ozbiljno.*

Kad mislimo na moć, mislimo na prisilu i nasilje. Tako ljudi zamišljaju svoje bogove. Križ pokazuje suprotno. Božja moć na križu nastoji zadobiti

118. 1 Kor 1,18
119. Fil 2,6-8

naše srce. Njegovom posve drukčijom naravi. Ljubavlju koja predaje samu sebe.

Razapet je u slabosti. Ali Božja je slabost jača od snage ljudi.[120] Ne po zakonima moći, nego po zakonu ljubavi! Ljubavi prema neprijateljima.

Što nam križ daruje

Križ pokazuje za što smo mi ljudi sposobni. U našoj pobuni protiv Boga, u svjesnom ili nesvjesnom bezakonju našega života.[121] Gdje Bog nema mjesta. Ili igra samo sporednu ulogu. *Ali čak i za one koji stoje pred njim kao neprijatelji Bog je iz dubine srca spreman ići tako daleko da svoga Sina preda u smrt.*[122] Da neprijateljstvo pretvori u pomirenje i mir.

Da nas oslobodi od smrti i grijeha, umro je jedini Bezgrješni i ponovno oživio. Bog na nas prenosi ono što je Krist učinio. *Njegova je smrt naša smrt i njegovo uskrsnuće je naše. S njim smo umrli i uskrsnuli!*[123] On se na križu poistovjetio s nama. Sjedinjeni smo s Kristom. Njegova je smrt naša smrt. Kraj našega

120. 1 Kor 1,25; 2 Kor 13,4
121. 1 Iv 2,15-17; 3,4
122. Rim 5,6-10
123. Rim 6,1-14; Ef 2,1-10; Kol 2,11-14; 3,1-4

staroga, grješnoga i promašenoga života. A njegovo je uskrsnuće naše uskrsnuće. Iz duhovne smrti[124] uskrišeni smo na novi, vječni život. Novi početak moguć je samo po križu, po Kristu.

Kad bi Bog htio ukloniti grijeh i zlo iz svijeta, morao bi iz svijeta ukloniti ljude. Jer grijeh nije dio nas koji bi se mogao izdvojiti i operacijom odstraniti. Grješnici smo skroz naskroz. Ali Bog ne želi smrt grješnika![125] U njegovoj je smrti umro naš stari, bezbožni život. Pokopan u njegovoj smrti. Uskrišeni smo na novi život.

Križ, ludost

Na križu se razilaze mišljenja. Jednima je ludost. spasitelj svijeta koji umire u mukama na križu ne može donijeti ni Božje kraljevstvo ni spasenje. Nijedna religija na svijetu ne slavi svoga utemeljitelja zato što je sramotno skončao.

Ali za one koji vjeruju to je ono najveće: Božja sila i mudrost. Križ za njih znači spasenje, pomirenje, oproštenje, slobodu.[126] Samo Bog može u čovjeku izvesti tu spoznaju križa.

Bez sablažnjivoga križa evanđelje nije radosna poruka. Samo s križem ono je Božja sila na spasenje. Na spas. Samo nam je Raspeti postao mudrost od Boga, pravednost, svetost i otkupljenje![127] Božja je mudrost po smrti, po javnom pogubljenju, pribaviti veliko spasenje:

- *pobjeda i oslobođenje, promjena vlasti*[128]
- *pomirenje za grijehe*[129]
- *pomirenje s Bogom*[130]
- *oproštenje*[131]
- *vječni život*[132]
- *otkupnina*[133]
- *otkupljenje*[134]
- *ozdravljenje*[135]

124. Lk 15,32
125. Ez 18,23.32
126. 1 Kor 1,18.23-24
127. 1 Kor 1,30
128. Dj 26,18; Kol 1,12-13; 2,15; Heb 2,14-15
129. Rim 3,24-26; 8,3.32-34; Gal 3,13; Ef 5,2; Heb 2,17; 1 Iv 2,2; 4,10
130. Rim 5,10; 2 Kor 5,18-20; Kol 1,20-22
131. Dj 2,38; Ef 1,7; Heb 10,18
132. Iv 3,14-16; 6,51-56
133. Mt 20,28; Mk 10,45; Dj 20,28; 1 Kor 6,20; 1 Tim 2,5-6
134. Ef 1,7; 5,25; Tit 2,14; Heb 9,12; 1 Pt 1,18-19; Otk 1,5-6; 5,9

- *najveći dokaz ljubavi*[136]
- *uzor*[137]
- *jedinstvo*[138]

I kršćanima je Božja mudrost ponekad previsoka. Nije presudno što oni razumiju o križu i u što vjeruju. Mnogo je važnije da se pouzdaju u Boga koji po križu svijetu daruje spasenje. *Ne spašava spoznaja, nego vjera u to da je ondje netko za nas sve ispravio.*

Pouzdajete li se u Boga koji nas susreće u križu?

Natrag kući

Tko se pouzda u raspetoga Krista, bit će spašen. Za njega se sve mijenja. Njega nebeski Otac prima u svoj zagrljaj kao izgubljenoga sina i izgubljenu kćer. On postaje Božji sin i Božja kći.[139] Iza križa čeka veliko Očevo bogatstvo blagoslova.[140] On će nam sa svojim Sinom darovati sve.[141] Po križu nas Isus vodi natrag Bogu.[142] Natrag njegovu očinskom srcu.[143] Natrag u zajedništvo s njim.[144]

Dobrovoljno je zauzeo naše mjesto. Sa svim posljedicama. Jer plaća, posljedica našega grijeha, jest smrt.[145] Tako je Pravednik umro za nepravedne. Kao naš zamjenik.

Jeste li već došli kući? Još oklijevate? Otac vas svaki dan iščekuje. Čeka vas!

Evanđelje milosti Božje

Možete li još podnijeti da tako često čitate da smo svi grješnici? Nije li čovjek s pravom ogorčen? Vjerujte mi: ne radi se o tome da nas se ocrni. Tu dijagnozu postavlja Biblija. Ona govori istinu. *A istina nas oslobađa.*

Spoznati i priznati da smo grješnici znači: temeljito smo zabrljali. To se ne može popraviti. Nema izlaza. Naš je položaj dramatičan. Nećemo umaknuti

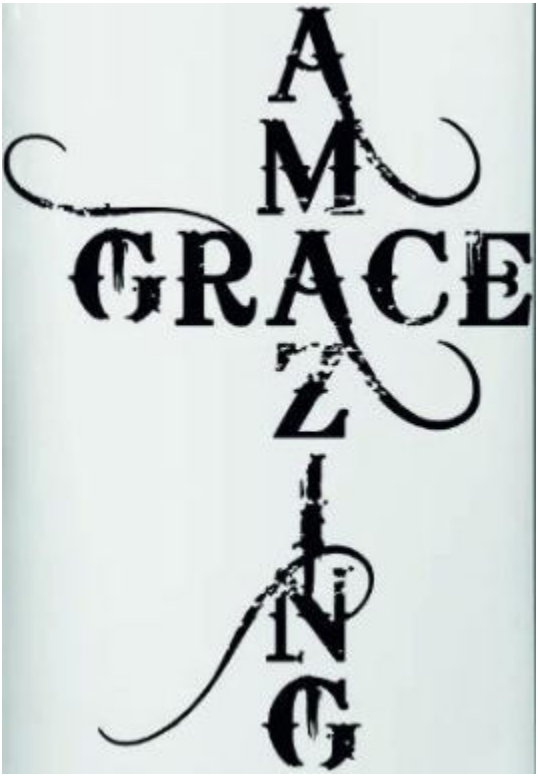
135. Iz 53,5; 61,1; Lk 4,18-19.23
136. Iv 3,14-16; 10,11; 15,13; Gal 2,20; 1 Iv 3,16; 4,10
137. Ef 5,2; Fil 2,5-11; 3,10-11; 1 Pt 2,21-24; 1 Iv 3,16
138. Iv 11,52; 12,24; Ef 2,16
139. Rim 8,14.19.29; Gal 4,6
140. 2 Kor 8,9
141. Rim 8,32
142. Heb 10,19-22; 1 Pt 3,18
143. Lk 15,11-24; Ef 2,13.18
144. 1 Iv 1,3-4.7
145. Rim 6,23

smrti. Ako su križ na Golgoti i Isusova strašna smrt bili nužni da nas izbave iz našega položaja, onda možemo malo naslutiti koliko kobno mora biti naše stanje. Uvjeravam vas, to ćete shvatiti tek kad upoznate Spasitelja. Kad budete na sigurnoj strani.

Možda poznajete priču o jahaču koji je prejahao zaleđeno Bodensko jezero. A da to nije znao.[146] Kad je stigao na drugu obalu, rekli su mu odakle je došao. Prestravljen se srušio. Shvatio je smrtnu opasnost na zaleđenom jezeru. Upravo to odgovara situaciji kad se čovjeku otvori nebo i Božja milost zasja u srce. Kad čuje riječi: *Milošću ste spašeni!*[147] Čovjek se osvrne i pita se: gdje sam bio? Nad ponorom! U smrtnoj opasnosti. Najgluplje što sam mogao učiniti. Bio sam osuđen na propast, a sada sam na sigurnome. Pitat ćete: živimo li doista u tako velikoj opasnosti? Da, živimo na pragu smrti, osuđeni na propast.

Ima spasa: pogledajte našega Otkupitelja! Na križu! Opterećenoga vašim grijesima. Naš izgubljeni, proćerdani život prikovan je u Kristu na križ. Da ga se riješimo. Tko nakon te vijesti nije potresen, još nije shvatio Božju riječ. Ne izgubljeni, nego spašeni može razumjeti da je grješnik. *Spoznaja da smo grješnici pretvara se u radost spasenja kad Božja milost neočekivano prodre u srce čovjeka.*

146. Prema baladi „Der Reiter und der Bodensee“ („Jahač i Bodensko jezero“) Gustava Schwaba (1826).
147. Ef 2,1-10

Istina o nama samima i Božja milost oslobađaju nas![148] Možda poznajete tu pjesmu i volite njezinu melodiju. Ali pozorno pazite na tekst koji pogađa samu bit naše teme:

Amazing Grace how sweet the sound! That saved a wretch like me! I once was lost, but now am found; Was blind but now I see.

Čudesna milosti, kako sladak zvuk, koja je spasila nitkova poput mene! Nekoć bijah izgubljen, a sada sam pronađen, bijah slijep, a sada vidim.

To je prva kitica pjesme. Pjesmu je spjevao nekadašnji trgovac robljem (John Newton, 1779.), koji je u Kristu našao svoga Otkupitelja. Ili bolje: kojega je Krist našao.

148. Iv 8,32

Milost od početka do kraja

Isus je govorio riječi milosti.[149] Ne riječi koje osuđuju i razaraju. Nego koje podižu, ohrabruju, daruju oproštenje. Zato evanđelje ne može biti ništa drugo nego radosna poruka milosti.[150] *Milost je to da se Vječni spušta k nama ljudima i okreće se prema nama, iako smo mi njemu okrenuli leđa.* Milost koja se ne može iznuditi, nego se daruje slobodno i spremno.

Milost nas je spasila. Nismo Bogu mogli ništa ponuditi. Jer nismo sposobni ništa nadoknaditi. Mogli smo samo uvidjeti i prihvatiti tko smo. I tko je Bog. *Priznati Božju pravednost znači priznati da mi nismo pravedni.*

Bog je pravedni Sudac.[151] U našem današnjem pravnom sustavu suci osuđuju kršenja zakona i izriču kazne i sankcije na temelju zakona. Ali kaznena djela nisu usmjerena izravno protiv suca. Kod Boga je drukčije: protiv njega, našega Stvoritelja – koji je ujedno i naš Sudac – postali smo krivi.[152] Što možemo očekivati?[153]

Ali upravo je Sudac učinio sve da odvrati osudu.[154] *U svojoj ljubavi i spasonosnoj pravednosti susreo nas je u Isusu. U njegovu životu i u njegovoj smrti.* Njegova žrtva na križu, Isusova krv, zauvijek pokriva naš grijeh.[155] To vrijedi za sve koji evanđelje prihvate za sebe i vjeruju[156] u ono što je Bog učinio za njih.[157]

To je Božja milost.[158] Kad se od nas odvrati pravedna osuda. Zato što netko drugi stupa na naše mjesto. On nosi naše grijehe i naše grješno biće u svoju smrt.[159]

Milost je i to da dobijemo na dar nešto što nismo zaslužili. Milost koja nam daruje još mnogo, mnogo više nezasluženoga.[160] To je Bog[161] koji se navješćuje u evanđelju milosti.[162]

Evanđelje milosti razlikuje se od svih religija. Pa i od kršćanske religije. *Milost je kraj svake religije.* Ondje gdje je čovjek dužan činiti dobro. Dužan postići

149. Lk 4,22
150. Dj 20,24
151. Dj 10,42; 17,31; Rim 2,3.16; 3,6; 14,10; 2 Tim 4,1; Heb 10,30; 1 Pt 1,17; 4,5; Otk 11,18; 20,12
152. Rim 3,23
153. Lk 18,13
154. Iv 3,17
155. 1 Iv 1,7; Otk 1,5-6; 5,9-10; Heb 9,12-15
156. Rim 1,16
157. Rim 5,8-10
158. Iv 1,14-17; Rim 5,9.15; 2 Kor 8,9; Ef 1,7; 2,5.13; Tit 2,11
159. 1 Sol 5,10; Tit 2,14; 1 Iv 2,2; 3,16; 4,10; 1 Pt 2,24; 3,18
160. Lk 15,22; Ef 2,7
161. 1 Pt 5,10
162. Mih 7,18

nešto da bi za to bio nagrađen spasenjem ili vječnim životom. U Isusu je to postignuće za nas ispunjeno. U Isusu nam je sve darovano. Sami to ne možemo postići. *Milost je besplatna, slobodna je i ne može se zaslužiti.* Nekima na putu stoji njihov vlastiti, često nesvjesni ponos. Teško je taj veliki dar milosti s vjerom prihvatiti. Prožeti smo načelom postignuća. To je proboj, oslobođenje, kad čovjek prihvati milost i više se ne pouzdaje u sebe i svoja postignuća. I kad se pred Bogom i ljudima ne poziva na dobro koje je učinio.

> *Evanđelje se ne može ni s čim pobrkati. Ono je skandalozno. Suprotnost svim religijama i ponudama spasenja. Ono proglašava: svi su grješnici. Raspeti je naše spasenje. Otkupljenje postoji samo kao nezasluženi dar milosti. Besplatno. To je Božja mudrost.*

Čovjek ne prima milost samo u trenutku kad Boga prvi put zamoli za nju. Milost ga od tada prati u svakom satu njegova života. Milost je zaštitni znak kršćanstva. Bez nje ništa ne ide. Milost ispunjava i okružuje nasljedovanje sa svih strana. Milost nas nosi. Ne zahtjevi nekog zakona ili nadglednika robova. Milost ne zahtijeva, ona se daruje. Nasljedovanje funkcionira iz milosti. Kao obdareni i oni koji neprestano primaju. Milost okružuje početak i posljednji dan nasljedovanja. Bez nje vjernost i nasljedovanje nisu zamislivi.

Bog je ljubav

Za koga bi se moglo reći da je cijelo njegovo biće ljubav? Radikalna, nesebična i samopožrtvovna ljubav. Jeste li već susreli takvoga čovjeka? Ja nisam, iako poznajem dobre i uzorne ljude.

O Bogu se to kaže. *U Isusu imamo dokaz da ta transcendentna, nadsvjetovna i vječna ljubav doista postoji. I da se pokazala u našem svijetu. Jesmo li zaslužili upoznati takvoga Boga?*

Upravo je bilo riječi o Božjoj milosti. On je milostiv. Božje svojstvo koje znači naše spasenje! Ali zašto je on milostiv? Zato što je on ljubav u osobi.[163] Izvor milosti je njegova ljubav, koja teče prema nama poput rijeke i prestaje tek kad dosegne najdublju točku.

On je oduvijek bio ljubav. Ljubav ima nekoga nasuprot sebi da bi mogla ljubiti. Otac je ljubio Sina[164] prije nego što je postojao svemir. U vječnoj, međusobno okrenutoj ljubavi postojali su Otac, Sin i Duh, trojedini Bog. Bez početka. Nije bio usamljen ni sam. On je više i veći nego što možemo zamisliti. *Tako i njegova ljubav.*

Ako pođemo od toga da se dubina ljubavi nekog čovjeka može mjeriti onime što je spreman žrtvovati za voljenu osobu, onda je ljubav koja se izražava u priči evanđelja neusporediva. *To je priča o Bogu koji je iz neistražive ljubavi bio spreman ići do krajnosti.* Da spasi i obnovi ljude koji su sami sebe učinili Božjim neprijateljima.

Iz ljubavi prema nama sveti Bog otišao je do krajnosti. Sin je nosio naš grijeh.[165] Doživio je napuštenost od Boga koja je sadržana u grijehu. Zato je Isus na križu povikao: *Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*[166] Dalje Bog ne može ići. Više nego na Golgoti ne može dati. *Zato je križ najveća Božja objava.* Nijedna priča ne govori o nekome tko iz ljubavi daje više. I to za ljude koji to nisu zaslužili.[167]

Kako se ta ljubav može razumjeti ili objasniti? Naše društvo često rabi tu riječ. Upravo inflacijski. Ali što točno pod njom misli? Ljubav koja svakoga prihvaća onakvoga kakav jest. Bezuvjetno. Ljubav koja ne sudi i ne osuđuje. Koja sve tolerira, koja traži sklad. Nema očekivanja. Romantična je i sentimentalna.

Podudara li se taj opis s biblijskim pojmom ljubavi?

---

163. 1 Iv 4,7-11
164. Iv 17,24
165. 2 Kor 5,21
166. Mk 15,34
167. Rim 5,8

Zamislimo da je tako. Bog bi tolerirao sve što ljudi čine. Ne bi kritizirao ni sudio. Gdje bi to završilo i koliko je takva ljubav zapravo puna ljubavi?

Ako se vjeruje da nas Božja ljubav prihvaća onakve kakvi jesmo, zaboravlja se da smo grješnici. Zaboravlja se da danas ne živimo onako kako Bog želi i kako bi za nas bilo najbolje. Stavite se u ulogu roditelja. Možda ste majka ili otac. Zamislite svoje dijete koje je odraslo. Ono čini stvari koje nisu dobre. Stvari koje štete njemu samome i drugima. Osim toga prekinulo je kontakt s vama. Mrzi vas i iznosi neosnovane optužbe protiv vas.

Ono ostaje vaše dijete. Ne prestajete ga voljeti. Ali odbacujete zlo u njegovu životu. Ljuti ste i žalosni što je tako kako jest. Nikada ne biste odobrili ono loše. Čak i u našem ljudskom iskustvu ljubav i odbacivanje nekako idu zajedno. *Upravo ljubav odbija i osuđuje zlo.*

Bismo li mogli reći da nas Bog mora prihvatiti onakve kakvi jesmo da bismo ostali onakvi kakvi jesmo? Treba li Bog doista prihvatiti naš način života, čak i kad zbog njega drugi pate ili trpe štetu?

Kao ograničeni, u mnogočemu neslobodni ljudi čeznemo za svijetom u kojem su mir i pravednost nešto normalno. *Što mislimo, koliko za tim čezne onaj koji je stvorio zemlju i ljude? Kad se Bog ne bi gnjevio zbog mržnje, nepravde, nasilja i bijede koju grijeh nanosi ljudima stvorenima na njegovu sliku, ne bi bio Bog koji ljubi*. Bio bi samo nezainteresirani promatrač. Kad Bog grijeh, zlo ljudi, ne bi osuđivao i nad njim izricao sud, onda bi ga prihvaćao, opravdavao i odobravao. *Njegov odgovor na razornu moć grijeha uvijek će biti gnjev i sud.*

Božja ljubav je *sveta ljubav*. Ona je drukčija od onoga što mi pod time često razumijemo. Ona je božanska, bezgranična, bezuvjetna. Ona je čista. Nije to nedjelatna, romantična, sentimentalna ljubav, nego odlučna ljubav koja spašava.

Božja ljubav ne isključuje njegov gnjev i njegov sud. Hvala Bogu. Ne dobivamo dragoga Boga koji nas uzima onakve kakvi jesmo jer s tim mora biti sretan. Bog Biblije želi nas promijeniti, svojom nas ljubavlju izvući, privući k sebi. *On ljubi grješnika prije nego što se promijeni. Ljubi ga usred njegova grijeha.*[168] Ali želi ga promijeniti, posvetiti, učiniti sličnim Isusu.

168. Iv 3,16; Rim 5,8; 2 Kor 5,14; Ef 2,4-5; Tit 3,4-5; 1 Iv 4,7-10

Nevidljivi svijet – sile tame

Vratimo se još jednom razapinjanju. U njemu su presudno sudjelovale i nevidljive, zle sile. Isus ih je susretao za svoga života. Kao jaki Osloboditelj![169] Demone, a to su nečisti duhovi, izgonio je i tjerao ih u bijeg. Time je proglašavao da njihovoj moći dolazi kraj. Evanđelje se konkretno tiče tih sila. Više nego što mnogi misle.

Tko su te sile i zašto su htjele Isusovu smrt? Prije stvaranja zemlje i ljudi Bog je stvorio anđele.[170] Ponekad ih se naziva sinovima Božjim.[171] *To je njegova nebeska obitelj. Različiti anđeli u različitim hijerarhijama, s različitim zadaćama. Bog ih je stvorio za sebe, da s njima upravlja svemirom. Oni su njegovi sluge.*[172]

Kao i mi ljudi, i oni su imali slobodu da budu vjerni svome Stvoritelju. Dio anđela odlučio se drukčije. Za postojanje bez Boga.[173] Njihov predvodnik bio je đavao, Sotona.[174] Kad se dogodila ta pobuna u nevidljivom svijetu, Bog ih nije uništio. Od tada ti anđeli i sinovi Božji pod Sotoninim vodstvom rade protiv svega što Bog čini.[175] Nasuprot njima stoje anđeli koji su ostali vjerni.[176]

169. Mk 3,27
170. Job 38,4-7; Ps 148,2.5; Kol 1,16
171. Job 1,6; 38,7; Ps 82
172. Ps 104,4; Dn 6,23; Mt 1,20.24; 16,27; Lk 2,13; Dj 8,26; 10,7; 12,8; Heb 1,7; 13,2
173. 2 Pt 2,4; Jd 6
174. Mt 25,41; Ef 2,2; 1 Iv 3,8; Otk 12,7-9
175. Rim 8,38; 2 Kor 11,14; 12,7; Ef 6,10-17; Otk 12,13; Otk 13
176. 1 Tim 5,21; Otk 5,11; 7,11; 12,7

Sile i ljudi

Nakon stvaranja čovjeka zavodnik i ubojica ljudi[177] odmah stupa na scenu.[178] Sotona, stara zmija,[179] zavodi prve ljude da se više ne pouzdaju u Boga i da sumnjaju u njegovu dobrotu.

Sotona je zavidio ljudima, koji su bili stvoreni na Božju sliku. Htio je samo razarati. Spriječiti da Bog ima obitelj ljudi na zemlji. Htio je ljude za sebe. Ne kao dobar otac, nego kao robovlasnik i tiranin. Ta mu je otmica uspjela. Od događaja u rajskom vrtu čovjek više nije u Božjoj blizini.[180]

U razvoju povijesti čovječanstva vidi se utjecaj tih nevidljivih sila. To se ne može previdjeti u bezbrojnim idolopokloničkim kultovima svih naroda, djelomično sve do danas.[181] *Novi zavjet jasno pokazuje da su ljudi bez Boga i odvojeni od Boga u duhovnom zatočeništvu i u đavlovim okovima.*[182] *Izvana se to ne vidi. Ljudi to sami ne opažaju. Osjećaju se slobodnima.* Kad bi imali priliku baciti pogled u nevidljivi svijet koji nas okružuje i koji je usred nas, otvorile bi im se oči. Njihovo razmišljanje o Bogu, o sebi samima i o evanđelju pomračeno je.[183] Svijet je doista još Sotonino kraljevstvo.[184] Isus ga naziva knezom ovoga svijeta.[185] Pavao ga naziva čak bogom ovoga svijeta.[186] On ima veliku moć i razoran utjecaj na svjetska zbivanja. Drukčije se stanje svijeta teško može objasniti. Činjenica da je čovjek i sam zao čini to još gorim i bezizlaznijim.[187]

Biste li pomislili da je nevidljivi svijet toliko stvaran? I da ima toliko veze s nama?

Evanđelje i sile

Kad je Isus došao, Božje je kraljevstvo provalilo u svijet, u područje vlasti zlih sila. To je bio početak kraja đavla i njegovih anđela. Božji glavni plan stupio je na snagu. Kad je Isus putovao Galilejom, demoni su znali s kim imaju

177. Iv 8,44; 1 Iv 3,8.12
178. Post 3,1-7; 2 Kor 11,3-4
179. Otk 12,9
180. Post 3,23-24
181. 1 Kor 10,20-22
182. Dj 26,18; Ef 2,1-3; Kol 1,13
183. 2 Kor 4,3-5
184. Mt 4,8-10
185. Iv 12,31; 14,30; 16,11
186. 2 Kor 4,4
187. Mk 7,20-23

posla.[188] Za razliku od ljudi. Poznavali su ga iz nevidljivoga svijeta. On je bio njihov Stvoritelj.

Odmah nakon Isusova krštenja Sotona mu je izašao ususret u pustinji da ga iskuša. Ponudio mu je kraljevstva svijeta ako mu se Isus pokloni. Sotona traži svoju slavu, svoje štovanje. To je njegova narav.[189] Ali Isus mu se odupire. Za razliku od Adama u Edenu.[190]

I svoje je učenike Isus opunomoćio da imaju vlast nad demonima i da ih izgone.[191]

Ne, to nisu horor-priče, nisu čisto psihičke pojave, nego stvarnost svakodnevice. Ondje se takve sile očituju. To više ondje gdje im se čovjek aktivno otvori i preda.

Sile i Božji plan spasenja

Božji plan spasenja bio je nepoznat đavlu, a i ljudima. Unatoč mnogim proroštvima Staroga zavjeta bilo ga je teško prepoznati.[192] Ni učenici ga nisu razumjeli. Pojava Sina Božjega kao čovjeka, bez moći, bez prijestolja, zbunila je sile. Njihova jedina mogućnost u toj situaciji bila je izmanipulirati ljude da ubiju Isusa.[193] Jer kao čovjek bio je ranjiv i smrtan. Zato su imale samo jedan cilj: njegovu smrt. Postigle su ga! Ali prevarile su se. Jer njegova je smrt bila njegova pobjeda.[194] Njegova je smrt bila kozmička promjena vlasti za nas ljude.

Njegova je smrt otkupnina kojom se ljudi oslobađaju iz vlasti tame. Njegova je smrt ljudima donijela milost i oproštenje. Oslobođenje. Slika za to je tadašnja tržnica robova. Otkupljenje je značilo biti otkupljen iz ropstva i pušten na slobodu. Njegovo uskrisenje i uzvišenje na Božje prijestolje vrata su slobode iz ropstva grijeha, smrti i đavla.

Trebalo nam je oproštenje naših grijeha i oslobođenje iz moći grijeha. Oboje nam je darovano po križu.

Đavao ne poznaje milost. On sam ne doživljava Božju milost,[195] a prema ljudima ne poznaje milosti. Ona je strana njegovoj naravi. Njegova pobuna protiv Boga posve ga je ogorčila.

---

188. Mk 1,23-24; 3,11; 5,7
189. Mt 4,1-11; Lk 4,1-13
190. Rim 5,12-21
191. Mk 6,7
192. 1 Kor 2,6-9
193. Lk 22,53
194. Heb 2,14
195. Heb 2,16

Sada na Božjem prijestolju sjedi čovjek. Za nas ljude. I mi smo sjedinjeni s njim.[196] Mi smo u Kristu![197] Sile su pobijeđene. Njihovo je vrijeme isteklo. Dani su im odbrojeni. Ali još se opiru i vode izgubljenu borbu da zaustave evanđelje. Svaki dan te sile vide kako ljudi bivaju oslobođeni. Svatko tko vjeruje evanđelju podsjeća ih da Božji plan spasenja dolazi do svoga cilja. *Bog će imati svoju obitelj iz svih naroda zemlje.* Po Isusu, u čijoj su smrti presudno sudjelovale. Takoreći su na Golgoti, gdje je Isus umro, a da to nisu znale, iskopale vlastiti grob.

Zadužnica, optužnica na koju se pozivaju sile neprijateljske Bogu i ljudima, prikovana je na križ i poništena.[198] Križem je razoružao sile i ondje ih izvrgnuo javnoj sramoti. Krist, Uskrsli, sada je Gospodin svemira.[199] *Radosna vijest glasi: on je Gospodin nad svima i nad svime. Tko vjeruje u Krista, oslobođen je.*[200] *Dolazi kući u Božje kraljevstvo.*

Evanđelje je Božja radosna vijest da on vraća svoje ljude i želi imati svoju obitelj. Oslobođene od smrti i od zlih sila. To je radosna vijest da je Isus smrću na križu sve to omogućio. Isus je došao da razori đavlova djela.[201] S njim je došla Božja vladavina ljubavi. Spašeni smo i preneseni u njegovo kraljevstvo ljubavi.[202]

Trijumf križa

Rimski vojskovođe ulazili su u Rim u svečanoj pobjedničkoj povorci. Pobijeđene predvodnike vodili su u lancima. Prije pogubljenja javno su ih izlagali pogledima. Tako Pavao opisuje neodoljivu moć križa nad poglavarstvima i vlastima iz područja vladavine kneza ovoga svijeta.[203] Razoružani i izvrgnuti sramoti. Njihovoj je djelotvornosti kraj.

Raspeti oslobađa od magijskih sila nevidljivoga međusvijeta. Sotona je osuđen. Njegova je moć slomljena. Nad Isusovim ljudima više nema vlasti.

Božji plan spasenja je poput dugotrajne partije šaha. Ishod je neizvjestan sve dok jedan od igrača ne povuče potez za koji poznavatelj zna da je partija sada odlučena. Iako se još igra dalje. Takva je borba između svjetla i tame.

196. Ef 2,6
197. Rim 8,1; 1 Kor 1,30
198. Kol 2,14-15
199. Mt 28,18
200. Iv 8,33-36; Rim 6,7.18.22
201. 1 Iv 3,8
202. Kol 1,13-14
203. Kol 2,15

Odlučujući potez kraljem je povučen. Kraljem s trnovom krunom na križu na Golgoti. Pobjeda je izvojevana.

Protivnikove aktivnosti samo su još bitka u povlačenju. Ostaje mu malo vremena. O njegovu je kraju odlučeno.

Nevolja s križem postaje trijumf križa!

Sloboda je moguća

Zato budite sigurni: ako pripadate Isusu, demoni moraju bježati! Ako ste se upustili u čaranje i okultizam, u duhove i anđele, postoji sloboda. I oproštenje.

Te vas sile ne žele pustiti i svaki pokušaj da se oslobodite žele ugušiti u začetku. Molite se Isusu Kristu – zazovite njegovo ime! Potražite kršćane koji će moliti za vas i pomoći vam.

Naglas se odrecite svega što vas povezuje s tim okultnim svijetom.

Riješite se svega što vas dovodi u vezu s tim magijskim, okultnim stvarima. Prekinite svaki kontakt s ljudima koji su vas uveli u takve prakse i odnose.

Nevidljivi svijet je moćna stvarnost koju se ne smije podcijeniti. Ali Isus je jači.

Evanđelje mira

Petar je doživio kako je njegov Učitelj navješćivao mir.[204] Isus je donio mir Židovima i narodima, ne-Židovima. I između jednih i drugih. Mir je središnji i bitni vid evanđelja.[205] *To je Božji šalom. Tako glasi ta riječ u hebrejskoj Bibliji. Božje je srce veliko i široko. Iz toga srca dolazi mir. On znači biti cijel, biti zdrav, biti iscijeljen, biti spašen. Evanđelje vodi ljude u mir s Bogom.*[206] *To znači pomirenje s Bogom i kraj svakoga neprijateljstva.*[207]

Evanđelje vodi u sigurnost da nas je Bog prihvatio kao svoju djecu. Ta je sigurnost usidrena u Bogu. U onome što on jest i što je učinio. Na tom se temelju u srcu širi pravi, trajni mir. Spokoj umjesto nemira. Mir umjesto razdora i straha.

204. Dj 10,36
205. Kol 1,20; Ef 2,17; 6,15
206. Rim 5,1
207. Rim 5,10; 2 Kor 5,18

Naš svijet pun ratova i svađa, u velikom kao i u malom, treba mir.[208] Ne samo odsutnost rata, ne samo primirje, nego mir koji ljude spaja i ujedinjuje.[209] Evanđelje stvara mir među ljudima. Stvara novu zajednicu ljudi u kojoj vlada mir.[210] Bi li propovijed o križu, na kojem Bog jednom zauvijek upija ljudsko nasilje, mogla biti ključ za mir u svijetu? I najprije u samoj Crkvi?

Kad ljudi žele znati što je mir, trebali bi ga upoznati kod onih koji su po evanđelju primili Božji mir. I zrače ga. Prenose ga dalje. Mirotvorci su. Koliko je do njih,[211] žive u miru sa svakim čovjekom.

Po Isusu je sve pomireno s Bogom i ponovno dovedeno u pravi odnos s njim. Po cijeni njegove krvi. Po njegovu umiranju na Golgoti. Križ je bio nužan da mir s Bogom i Božji mir postanu stvarnost.[212]

Kako ste vi doživjeli taj mir? Što je on promijenio u vama, u vašim odnosima?

Evanđelje – ispunjeno obećanje

Evanđelje nije Božja prestrašena ili očajna reakcija na povijest čovječanstva koja je izmaknula kontroli. Ono dolazi iz Božjega srca i obećano je prije vječnih vremena.[213] Zato nije iznenađenje što je već duboko ukorijenjeno u hebrejskoj Bibliji, dakle u prvom dijelu Biblije, u Starom zavjetu. Ondje je obećano.[214] Opisuje se kako Božja povijest spasenja ide prema točki koju Biblija naziva *punином vremena*. Vremenom u kojem je Bog poslao svoga Sina.[215] Većina njegovih suvremenika u Izraelu nije prepoznala Isusa kao ispunjenje obećanja.[216] Ali dvanaestorica učenika, apostoli, ubrzo su to prepoznali. Doduše tek nakon Isusove smrti i uskrsnuća. Njihovo navješćivanje evanđelja u Djelima apostolskim i u njihovim poslanicama puno je navoda iz Staroga zavjeta.[217] Ima mnogo primjera. Isus je sam rekao da Pismo, Stari zavjet, govori o njemu.[218] Ovdje tri kratka primjera iz Staroga zavjeta i nekoliko biblijskih

208. Tit 3,3
209. Mt 5,44; 1 Iv 4,19
210. Ef 2,14-22
211. Rim 12,18
212. Kol 1,20
213. Rim 16,25-27; 2 Tim 1,9; Tit 1,2
214. Rim 1,1-3; Gal 3,14-16
215. Gal 4,4
216. Dj 13,27.32
217. Dj 2,25-31; Rim 1,17; 3,21-26; 4,17; 10,8-13; 15,9-13; 1 Kor 2,9; 2 Kor 6,2; Gal 3,16; 1 Pt 1,19; 2,6-9
218. Iv 5,39; 7,42

mjesta.[219]

Već na prvim stranicama Biblije, nakon što su ljudi prekršili Božju zapovijed, postoji obećanje koje se naziva *prvim evanđeljem*: *I neprijateljstvo ću staviti između tebe i žene, između tvoga sjemena i njezina sjemena: on će ti glavu satrti, a ti ćeš ga ubosti u petu.*[220] Ono što se tada jedva moglo prepoznati, u svjetlu Isusa, njegova života i njegove smrti, postaje očito. Isus je pobijedio đavla time što je umro![221]

Mnogo godina dalje na vremenskoj crti povijesti čovječanstva pojavljuje se *Abraham*, sa svojom ženom Sarom. Taj stari bračni par bez djece dobiva obećanje sina. Ne samo da bi njih dvoje bili sretni. Ne, u tom dječaku, Izaku, trebaju biti blagoslovljeni svi narodi zemlje.[222] To je obećanje koje se ispunjava u Isusu![223]

Stoljećima poslije *David* postaje izraelski kralj. Čovjek po Božjem srcu. Iako je prekršio Božje zapovijedi, uvijek je ostao vjeran Bogu i nikada se nije klanjao nekom idolu. Njemu Bog obećava sina koji će imati vječno prijestolje.[224] To nije bio samo Salomon. Potpuno se to ispunilo u Isusu, Davidovu Sinu. U njemu se ispunjava stoljetno proročanstvo. Kralj, izravni potomak iz Davidove kraljevske loze, bit će Izraelov kralj Mesija. Zauvijek. I tako se i dogodilo.[225] On je sada na Božjem prijestolju i uskoro će, vidljivo za sve, vladati svijetom.

Nitko ne može za sebe reći da o njemu postoji toliko proroštava. Postoje mnoga proročanstva. Mnoga su se od njih već točno ispunila. Cijeli Stari zavjet upućuje na Isusa. *Stari zavjet najvažniji je svjedok evanđelja Sina Božjega.*

219. Ps 16,8-10; 22; 31,14; 35,11; 69,5; Iz 9,1-6; 11,1; 35,4-6; 50,6; 53; Mih 5,1; Zah 11,12; Dn 9,25-26
220. Post 3,15
221. Heb 2,14; Rim 16,20; Otk 12,9-11; 20,10
222. Post 12,3; 22,18; 28,14
223. Gal 3,16
224. 2 Sam 7,12-16
225. Lk 3,23-31; Post 49,10; Jr 23,5-6; Ps 132,11; Rim 1,3; 2 Tim 2,8; Otk 5,5

Nada evanđelja

Ako raspeti može uskrsnuti, onda svi imamo nadu! To je sigurna nada, jer je jedan raspeti za nas uskrsnuo od mrtvih: Sin Božji. On nam je vratio nadu!

Svi imamo nade i snove. Zastanite na trenutak. Postoji li za vas budućnost koju priželjkujete, vizija nečega što je bolje od vašega sadašnjeg iskustva? Nada za koju želite da jednoga dana postane stvarnost?

Evanđelje otvara novi obzor. Život ćemo! Zauvijek. Smrt nema posljednju riječ. Evanđelje širi nadu.[226] Zato ga rado nazivam *evanđeljem novoga stvorenja.* Ono obećava da neće ostati onako kako jest.[227] Bogu je ozbiljno stalo do cijeloga stvorenja.[228] Ne radi se samo o ljudima, nego o cijelom planetu. Božje kraljevstvo s jedne se strane sastoji od ljudi koji služe kralju. Ali postoji i mjesto na kojem se to kraljevstvo nalazi. To je mjesto naša Zemlja.[229] Na tu Zemlju, sićušno zrnce prašine u svemiru, došao je Bog u Isusu.

Bog ju je stvorio. To je projekt koji mu je na srcu: sve je bilo vrlo dobro.[230] Zato Bog za budućnost ne smišlja nešto posve drugo ili novo. Ne, on će obnoviti zemlju tako da bude onakva kakva treba biti. Drugim riječima: učinit će je

226. 1 Pt 1,3-4
227. Rim 8,18-24
228. Iv 3,16
229. Otk 5,9-10
230. Post 1,31

novom.[231] Na njoj jednoga dana više neće biti smrti, bolesti ni gladi.[232] Svega što čovjek razara, pa i razularene prirode koja čovjeku šteti, više neće biti.[233]

U slomljenom svijetu bez nade[234] *evanđelje nade*[235] *obećava vječno i nepokolebljivo kraljevstvo.*[236] *Novo nebo i nova zemlja trebaju postati naš novi dom.*

Nada je čvrsto usidrena u Uskrslome. U onome koji je bio mrtav i živi u vijeke vjekova.[237] On je probio moć smrti.[238] Po njemu su na svjetlo došli pravi život i neraspadljivost.[239] U Kristu smo njegov uskrsni život primili kao svoj život, koji više nikada ne umire. I koji s grijehom više nema nikakve veze.[240] To je pravi život i neiscrpna snaga novoga stvorenja. Ona je u životu Isusovih sljedbenika već počela.[241] Oni su nanovo rođeni za novi život i za živu nadu.[242] U Kristu su već sada novo stvorenje. Jednoga dana življet će *u* novom stvorenju.[243] Imat će preobraženo, besmrtno i slavno tijelo.[244] Ali i dalje će imati onu neponovljivu osobnost, od Boga željenu, koju su imali u svom smrtnom životu.

Evanđelje govori o trenutku koji je Bog odredio.[245] Tada će Isus ponovno doći, vidljiv svim ljudima.[246] U velikoj slavi i moći.[247] To će biti dan radosti za sve koji ga čekaju. Jer tada počinje vječna Božja vladavina. Tada počinje vrijeme koje nikada više ne završava. Kad Bog sam bude stanovao s ljudima.[248] Oni će gledati Boga. I doživjeti nezamislivu radost.[249] Upravo ono što je vječni Bog ljubavi, trojedini Bog, oduvijek htio. Tada će biti još i bolje nego što je ikada bilo. Nebo, Bog sam, doći će na zemlju da vidljivo stanuje sa svojim ljudima, sa svojom obitelji. Zauvijek. Bit ćemo slika Božja tako što ćemo biti slični Isusu![250]

---

231. Iz 65,17-19; 66,22
232. Otk 7,9-17; 21,1.4-5
233. Otk 7,16; 22,3
234. Ef 2,12; 1 Sol 4,13
235. Ef 1,18; Kol 1,5.23
236. 2 Pt 1,11; Heb 12,27-28; Dn 2,44; 7,14.27
237. Otk 1,17-18; Iv 14,19
238. Heb 2,14-15
239. 2 Tim 1,10
240. Rim 6,9-10
241. 2 Kor 5,17
242. 1 Pt 1,3
243. 2 Pt 3,13
244. 1 Kor 15,35-58; Fil 3,20-21
245. Dj 17,30-31
246. Otk 1,7
247. Mk 8,38; 13,26
248. Otk 21,3
249. Otk 22,4
250. 1 Kor 15,49-50; Fil 3,20-21; 1 Iv 3,2

Zemlja će tada biti jedan jedini, velik, štoviše globalni raj. Novi i bolji Eden.[251] *Onamo napasnik više nikada neće doći. Kušnje na grijeh više neće biti.*

Neće biti ni dosadno, nego prije uzbudljivo. Čeka nas velika pustolovina, jer ćemo biti i moći biti ljudi kakvi smo oduvijek trebali biti.

San o Božjem Novom svijetu

Sanjajmo nekoliko trenutaka o tom Božjem Novom svijetu. Iako o njemu ne znamo mnogo, ipak ondje neće biti ničega lošega, negativnoga, razornoga. Istodobno će biti mnogo toga što smo već poznavali na sadašnjoj zemlji, onakvoj kakvu ju je Bog stvorio.

Svijet u kojem više nema siromaštva, nema gladi, nema borbe za opstanak, nema straha od budućnosti.

Nema ropstva, nema ugnjetavanja, nema nasilja, nema manipulacije, nema diskriminacije, nema ponižavanja, nema zločina, nema rata.

Nema bolesti, nema smrti, pa zato ni žalosti ni suza – ako suza, onda suza radosnica.

Nema onečišćenja okoliša, nema katastrofa. Nema policije, nema odvjetnika i sudova, nema bolnica, nema psihijatara i psihologa.

Nema dosade, nema uzaludne potrage za smislom, nema osjećaja manje vrijednosti, nema srama, nema praznine, nema razornih ovisnosti i strasti, nema razočaranja!

Umjesto toga bit će ovo: mir, nesebična ljubav među ljudima, savršena pravednost, potpuno međusobno prihvaćanje, poštovanje i pažnja.

Mjesto na kojem je sve onako kako bi trebalo biti. Mjesto života koji kipi, raznolikosti, napretka, slobode, pustolovina, kreativnosti, neprestanog novog otkrivanja, mjesto gdje je sve uvijek novo i svježe.

Snaga, živost i motivacija ostaju zauvijek umjesto umora, bezvoljnosti i iscrpljenosti.

Mjesto nezamislive i raznolike ljepote koju se istražuje i otkriva. Mjesto gdje se upoznaju novi ljudi i slavi s njima.

Mjesto gdje vrijeme stoji ili nikad ne prolazi! Mjesto gdje lijepo nije samo prošlost, nego uvijek sadašnjost! Mjesto gdje ništa ne propuštamo.

Mjesto za koje smo mislili da mora postojati, mjesto za kojim je naše srce oduvijek čeznulo.

Mjesto obilja, najbolje hrane, najljepše umjetnosti i glazbe, najbolje tehnike. Sve što danas čini život ondje postoji u savršenom obliku.

---

251. Otk 2,7; 22,1-5

Mjesto radosti, jer Stvoritelj, vidljiv svima, stanuje s ljudima. A oni žive pod njegovom zaštitom, u njegovu blagoslovu, u njegovoj ljubavi. Raduju se u Bogu, Ocu, Sinu i Duhu, klanjaju mu se i spoznaju ga. Ljube ga.

Gledati Vječnome u oči, vidjeti Boga licem u lice najveća je sreća koju ljudi mogu doživjeti. Najkasnije tada shvatit ćemo koliko je istinita ta riječ. Živjeti zauvijek bez straha i srama, oslobođeni i puni povjerenja u Božjoj brižnoj ljubavi, ne može se ni s čim usporediti. Kad nas njegov pogled dotakne, susretne nas i dirne, prožme i zagrli beskrajna ljubav za kojom smo uvijek čeznuli.

Piti s izvora vode života i neprestano jesti sa stabla života. To je slika vječnosti koju danas nazivamo nebom.

Ondje, u njegovoj prisutnosti, bit ćemo ono što smo uvijek trebali biti. Mi sami. Tako posebni i jedinstveni kakvima nas je Bog htio i dao nam da postanemo. Ondje bez maske. Pravi.

Svi će ljudi ondje u najboljem smislu s ljubavlju i brižno vladati zemljom[252] i tako izvršavati zadaću prvih ljudi. Na takav način da će se mogućnosti stvorenja razviti kao nikada prije. U nezamislivoj kreativnosti, raznolikosti, bogatstvu i užitku. Sve prožeto Božjom ljubavlju. Zajedno, Otac sa svojom obitelji, kojoj je sve pripremio.[253] Nebo i zemlja se sjedinjuju. Nećemo moći povjerovati u svoju sreću. Ni nakon 10.000 godina. Zauvijek ćemo biti s Isusom. Prava, duboka, kliktava radost neće imati kraja.[254]

Evanđelje je poziv da budemo ondje i da sudjelujemo u velikom, vječnom slavlju.[255] Ta poruka ide svim ljudima.[256] Svatko je pozvan.[257] Ulaz se ne plaća. Isus je sve ispravio![258]

Evanđelje – sila na spasenje

Nijedan Isusov učenik ne treba se stidjeti evanđelja. Čak i ako je križ mnogima ludost. Ta poruka ima snagu. Ona je poput dinamita.[259] Ljudi čija srca evanđelje otvori doživljavaju tu Božju silu koja djeluje na njih. Dolazi do obraćenja, do novoga života. Do životnoga preokreta koji samo Božja sila može izvesti i koji djeluje na sva područja života.[260] Ta sila spašava i oslobađa

252. Rim 5,17; Otk 5,10; 22,5
253. 1 Kor 2,9
254. Ps 16,11
255. Otk 19,6-10; 21,6; 22,14-15.17
256. Mt 28,19-20; 2 Kor 5,15
257. Mt 22,1-14
258. Rim 3,24; Otk 21,6; Iz 55,1
259. Rim 1,16-17
260. 1 Sol 1,5-10

iz okultnih vezanosti i ovisnosti. Mnogi su ozdravili tjelesno i duševno. Odnosi bivaju obnovljeni. *Božja sila u evanđelju ne može se usporediti ni s čim drugim.* Nijedna ideologija, religija ili filozofija nema učinke kakve ima evanđelje.[261]

Gdje smo mi ljudi bez snage i ne znamo kamo, gdje ne možemo pomoći ni sebi ni drugima,[262] ondje to evanđelje čini čudesa. Čudo novoga rođenja.[263] Evanđelje stvara novi život. Usporedivo s rođenjem djeteta.[264]

Neki je ateist jednom izazvao poznatoga evangelizatora na raspravu o postojanju Boga. On je pristao, ali je postavio uvjet da ateist dovede ljude koji su po ateizmu doživjeli životni preokret na bolje. Do rasprave nije došlo, jer nitko po ateizmu nije postao novi čovjek niti se oslobodio ovisnosti i vezanosti. Evangelizator je, naprotiv, poznavao mnoge ljude koji su po njegovu navješćivanju evanđelja bili oslobođeni i postali novi ljudi.

Evanđelje ne zaobilazi nijednoga čovjeka. Ono je tu za sve. A time i sila koja prebiva u toj poruci. To je Božja sila, ona ista koja se očitovala u uskrisenju njegova Sina.

To je stvarna sila na spasenje!

Biti poslušan evanđelju

Evanđelje mijenja ljude. Jeste li to već doživjeli? Ili vidjeli kod drugih? Prava radost. Ljudi odjednom postaju gladni čitanja Biblije. Postaju gladni Božje prisutnosti.[265] Žele saznati više o Bogu. Prije nego što su upoznali evanđelje, toga zanimanja nije bilo. Odjednom pitaju što Bog želi.[266]

Odgovor na evanđelje s jedne je strane ravnodušnost ili odbijanje. S druge strane vjera.[267] Ne samo razumsko prihvaćanje evanđelja kao istine,[268] nego osobni odgovor cijeloga čovjeka. Jednom riječju: *poslušnost vjere*.[269] Ljudi slušaju poziv evanđelja tako što vjeruju u ono što im ta poruka donosi. Čak i ako to sami uopće ne doživljavaju kao korak poslušnosti, nego kao prihvaćanje dara.

---

261. Iv 8,36; Rim 6,18
262. Rim 5,6
263. Iv 3,3; 1 Pt 1,3; Tit 3,4-7
264. 1 Kor 4,15; Jak 1,18; 1 Pt 1,23-25
265. 1 Pt 2,2
266. 1 Pt 4,2-3
267. Dj 2,37-41
268. Jak 2,19
269. Rim 1,5; 16,26; 1 Iv 2,3-4; 3,24; 5,2-3

Okreću se Bogu. Odvraćaju se od svega što čini život bez Boga. Od idola, vidljivih ili nevidljivih.[270] Prepoznaju grijeh u svom životu i priznaju ga svome nebeskom Ocu.[271] Primaju oproštenje po Božjoj milosti. Doživljavaju spasenje i ozdravljenje. Kad se evanđelje navješćuje u sili i s velikom sigurnošću i jasnoćom, vodi ljude na svjetlo.[272] Prepoznaju tko su oni i tko je Bog. Dobivaju posve drukčiji pogled na stvarnost života. Događa se promjena koju izvodi Bog sam, kao iz smrti u život.[273]

Postati Isusov učenik

Okretanje Isusu često se događa postupno. Čovjek koji po evanđelju dođe u dodir s Isusom počinje činiti male korake u vjeri. Počinje slušati Isusa i pouzdavati se u njega. Počinje putovanje, rast i učenje. *Biti učenik znači biti đak, onaj koji uči. To je proces koji u ovom životu nikada ne prestaje.*

Isusovi su učenici tada slijedili Isusa kamo god je išao. Učenika je bilo više od Dvanaestorice. Isus je bio Učitelj od kojega su učenici učili. Učenici su htjeli postati poput njega tako što su činili ono što je govorio.[274]

Kad Isusa više nije bilo, sve koji su vjerovali u Isusa još su uvijek nazivali učenicima. Tek su ih poslije nazvali kršćanima.[275]

Početak učeništva

Učeništvo je Božji cilj s nama! Ljudi koji su poslušni i odani Isusu, kralju. To ponekad počinje upadljivo, ali nerijetko i plaho i neupadljivo. Božji Duh pomaže učenicima da čine ono što Isus kaže. I da rastu u vjeri. U njima evanđelje djeluje poput sjemena koje pada na plodno tlo srca i raste do ploda.[276] Kod jednoga brzo, kod drugoga traje dulje. Pasti i ponovno ustati. Tako postaje vidljiv novi duhovni život.[277] Sve bolje shvaćati evanđelje pritom ostaje proces učenja. *On se ne odvija samo u glavi, nego tako što se evanđelje čini i živi.*

Još jednom, jer je to toliko važno: slijediti Isusa i postati učenik – to je cilj evanđelja. Evanđelje nije ulaznica za nebo i ne tješi obećanjima onostranoga. Ono je

270. Dj 11,21; 14,15; 1 Sol 1,9-10; 1 Pt 4,3
271. Dj 19,18-20; 1 Iv 1,9; Izr 28,13; Ps 51
272. 1 Sol 1,5
273. Kol 2,13; 1 Iv 3,14
274. Iv 8,31
275. Dj 11,26
276. Mk 4,20; Iv 15,8
277. Rim 6,21-22; 7,4; Ef 5,9; Kol 1,10; Tit 3,14; Heb 13,15; 2 Pt 1,8

nešto što već ovaj život ovdje i sada mijenja, a jednoga će se dana nastaviti i dovršiti u vječnosti i slavi. Vječni se život živi već sada!

Postoji vanjski znak kojim čovjek svjedoči da sada pripada Kristu: *krštenje*.[278] Ono javno, pred ljudima i pred silama nevidljivoga svijeta, potvrđuje i pečati da je od sada Isus Krist Otkupitelj i Gospodin njegova života. *Krštenje vodom čini veliku razliku. To je promjena strane, priznanje kralja Isusa Krista. Ono stoji na samom početku života s Isusom. Trebalo bi se obaviti javno, da ljudi mogu vidjeti koliko je Isusovim učenicima ozbiljno.*

Kako izgleda nasljedovanje?

Kako izgleda život učenika? On će i dalje činiti sve ono što čini život: spavati, jesti, raditi, ići u školu itd. Ali mijenja se unutarnji stav i motivacija, pogled na život i na bližnjega.

Evo nekoliko obilježja Isusovih učenika kao plodova novoga života iz Boga. Sve što navodim jest i ostaje izloženo kušnjama. I za novo biće u Kristu vodi se borba. Otpora nema samo izvana, nego i iznutra. Naše staro biće, stare navike, grijeh u nama ponovno se javljaju. Zbog toga se ne treba prestrašiti, kao da je sve novo samo umišljaj. Bog pomaže i djeluje u nama. Njegov nam je Duh dan kao Branitelj, snaga i pomoćnik.

Isusovi učenici ljube Boga, svoga bližnjega i jedni druge![279] Božanska ljubav zauvijek ostaje ono najveće![280] Njoj nema granica. Isusove učenike prepoznaje se po ljubavi koju imaju među sobom![281]

Učenici brinu jedni za druge i skrbe jedni o drugima![282] Oni su obitelj. Oni su zajednica. To se ne pokazuje samo u redovitom odlasku na bogoslužja, nego u cijelom životu, u svakodnevici.

Isusovi se učenici zajedno, u Gospodnjoj večeri, u lomljenju kruha, spominju onoga što je Isus učinio za njih. To čine redovito ili koliko god često mogu.[283] Za svoja bogoslužja ne ovise o crkvenim zgradama. Okupljaju se u kućama, kao duhovna obitelj.

Isusovi učenici mole se nebeskom Ocu, sami i zajedno![284] Razgovaraju s Bogom kao da ga vide. Klanjanje i hvala, sami i zajedno, za njih su velika

278. Mt 28,19; Mk 16,16; Dj 2,38-41; 8,12.36-38; 9,18; 10,47-48; 16,15.33; 18,8; Rim 6,3; Gal 3,27; Ef 4,5; Kol 2,12
279. Mt 22,36-40; Iv 13,34-35; 15,13-17; 1 Kor 13,4-7
280. 1 Kor 13,13
281. Iv 13,35
282. Dj 11,29
283. 1 Kor 11,23-27
284. Mt 6,5-15; Iv 16,26-27; 1 Sol 5,17

radost.[285]

Isusovi učenici čitaju Bibliju![286] Tako upoznaju Boga i njegovu volju. I ono što im je darovao.

Isusovi učenici čuju Božji glas i doživljavaju njegovo vodstvo i upute u svakodnevici, u malim kao i u velikim stvarima.

Isusovi učenici trpe.[287] Kao što je Isus bio progonjen, tako se može dogoditi i njima. To počinje ismijavanjem, zlostavljanjem i može, kao u nekim zemljama svijeta, i danas značiti smrt.[288]

Isusovi učenici čine druge ljude učenicima![289] Evanđelje ne čini ljude kršćanima koji vjeruju u nešto određeno, nego učenicima koji slijede Isusa u svakodnevici. Koji su spremni odreći se svega i svaki dan uzeti svoj križ i kojima je životni cilj druge ljude činiti učenicima. To i ništa drugo htio je Isus![290] Isusovi učenici izlaze među ljude. Ne zatvaraju se.

Biblija govori o procesu rasta i spoznaje.[291] *Kršćani nisu savršeni.* Kršćani još griješe, ali grijeh njima više ne vlada.[292] Ne žele više griješiti. Žive u sveobuhvatnom oproštenju koje im je Bog darovao. I za grijehe koje će još počiniti.[293] Uviđaju svoje grijehe i priznaju ih svome nebeskom Ocu. I jedni drugima, kad su se ogriješili jedni o druge.[294] Žive pod milošću,[295] a ne pod Zakonom.[296] Njihov cilj nije držati Deset zapovijedi. Život s Isusom ide dalje od onoga što te zapovijedi traže. To postaje moguće jer Duh Sveti živi u nama.

Primili su Duha Svetoga,[297] koji prebiva u njima i vodi ih. Njegov je cilj da postanu vidljivi dobri plodovi Duha.[298] *Ti se plodovi pokazuju prije svega u opho-đenju jednih s drugima: ljubav, radost, mir, strpljivost, ljubaznost, dobrota, vjernost, blagost, samosvladavanje. Sve zajedno, to je ono što je Isus živio. Postati poput njega – to je novi životni cilj.*[299] To je Božji plod, koji on daje da nastane i raste u našem životu kad se pouzdajemo u njega. Duh Sveti je snaga za nasljedovanje

---

285. Iv 4,23
286. Kol 3,16; 2 Tim 3,16; 1 Pt 2,2
287. Dj 14,22
288. Iv 15,18-20
289. Mt 28,18-20
290. Lk 14,26-27.33; Dj 14,21
291. Iv 3,30; Kol 1,10; 2 Sol 1,3; 2 Pt 3,18
292. Rim 6,12-14
293. Heb 10,14; 1 Iv 1,5-2,2
294. Jak 5,16
295. Dj 13,43
296. Rim 6,14
297. Iv 7,39; 14,17; 1 Kor 2,12; 6,19
298. Gal 5,13-26
299. 2 Kor 3,18

Isusa.[300] Taj je Duh Božja osobna prisutnost u našem životu. To je ipak nevjerojatno, zar ne? Duh je savjetnik, mentor, trener, pomoćnik i vodič u jednom. On čini upravo ono što bi Isus činio da je ovdje s nama na zemlji.

Božji Duh oprema učenike darovima kojima mogu služiti jedni drugima.[301]

Učeništvo nije maženje, nije šetnja i nije kršćanstvo iz naslonjača. Ono znači živjeti i služiti kao Isus. Novo životno geslo koje i obvezuje. Njegovo kraljevstvo i njegova pravednost za Isusova su učenika uvijek na prvome mjestu. Za sve drugo, kaže Isus, pobrinut će se naš Otac.[302]

Nitko osim Isusa nema vlast reći: *Slijedi me!* Kad nas on pozove, možemo li reći „ne"?

Neće to biti lak put. Isus kaže da trebamo proračunati troškove,[303] kako bismo donijeli čvrstu, pravu i promišljenu odluku, koja neće nestati već kod prvoga protuvjetra. Put koji vodi u život uzak je i ide uzbrdo. Široki put u propast ide sam od sebe. Dovoljno je ne činiti ništa i ostati onakav kakav čovjek jest.[304]

Za cijeli naš život Isusovih sljedbenika, pun borbe i kušnji, vrijedi: Bog ljubi svoju djecu u svakom trenutku jednako kao u trenutku kad je za njih predao svoga Sina.[305]

Ignorirati evanđelje

Evanđelje nije poruka prijetnje. Ono je radosna poruka! Po pokajanju i vjeri otvara put k Bogu, k oproštenju, k slobodi, k životu, k smislu.

Ali *evanđelje nije bilo što*. Nije jedna istina među mnogima. Tko čuje poruku, pozvan je na odluku. Ne bi se trebalo olako postupati s njom. Na kraju krajeva, ta nas poruka želi spasiti i sačuvati.

Zamislite vijest koja upozorava na šumski požar, ili na uragan, ili na zatrovanu pitku vodu, ili na probijanje brane. Vijest koja ne samo da upozorava, nego pokazuje izlaz i zaštitu. Koliko bi ozbiljno trebalo shvatiti tu poruku? Što ako netko pogrešno misli da je pretjerana ili neistinita, ili da je namijenjena samo drugima?

300. Dj 13,52; Rim 8,12-17
301. 1 Kor 12; Rim 12,3-8
302. Mt 6,33
303. Lk 14,28
304. Mt 7,13-14
305. Iv 16,27; 17,23

Sve izlazi na vidjelo

Isusovi su učenici navješćivali evanđelje svjedočeći o uskrslom Gospodinu svijeta.[306] Proglašavali su da je u njemu moguće oproštenje kad se čovjek pouzda u njega, prizna svoje grijehe i promijeni svoj život. Istodobno su uvijek naglašavali da dolazi dan, čvrsto određen, kada će svaki čovjek odgovarati pred tim Gospodinom. *Isus je Sudac svih ljudi*. Pred njim će svatko stajati. Oči u oči. Bog, njegov Otac, predao mu je sud.[307]

Za sve što smo učinili, rekli i mislili odgovarat ćemo. Dakle upozorenje da razmislimo o svom životu! Da razmotrimo je li Bogu milo ono što činimo. *Što osjećate kad pomislite da sve izlazi na vidjelo – bez iznimke sve? Ono što smo potajno mislili i činili, što smo učinili ljudima i ono što smo propustili učiniti.*

Duboko u sebi, u srcu i savjesti, svi smo svjesni da smo sagriješili. Znamo što Bog nikada ne odobrava. Zamislite: bismo li bili spremni svoje misli i osjećaje iz prošloga tjedna javno pokazati na zaslonu svima s kojima smo taj tjedan imali posla? Radije ne bismo pristali, jer bi bilo ponešto što bismo radije zadržali za sebe. Ako se već zbog ponečega stidimo pred ljudima, kako tek stoji sa svetim Bogom?

Pitanje grijeha u našem odnosu kao ljudi prema Bogu u Bibliji se nikada ne umanjuje. Okretali to kako god htjeli: to je ključni problem. Poruka koja donosi radost glasi: tko je u Kristu, ne treba se bojati osude.[308] Ako nam je oprošteno, ne trebamo se više bojati susreta s Bogom. On nas je u Kristu učinio svojom djecom, svojim sinovima i kćerima.[309] Savršena Božja ljubav izgoni strah![310]

Ali što ako odbijem evanđelje? Bog nikome ne nameće svoju poruku. Prepušta čovjeku odluku. Iako istodobno čini sve da ga uvjeri u tu poruku. On traži i bori se da uvjeri srca ljudi.[311]

Pomislite na čovjeka koji se utapa i kojemu se dobaci pojas za spašavanje. Nikome ne bi palo na pamet tvrditi da se onoga koji se utapa želi prisiliti da bude spašen. Ako čovjek ne prepozna da je izgubljen, evanđelje mu neće ništa značiti. Ali Božji Duh djeluje u evanđelju tako što ljude uvjerava o grijehu.[312] Božja riječ ima snagu otvoriti srca.[313]

306. Dj 4,2; 8,12.25.35.40; 11,20; 17,18
307. Iv 5,22-29
308. Rim 8,1
309. Iv 1,12
310. 1 Iv 4,16-19
311. Lk 19,10
312. Iv 16,8
313. Heb 4,12-13

Ali ne treba se zavaravati: bez evanđelja, bez Krista, izgubljeni smo i već pod Božjim gnjevom. Nema neutralne zone. U Kristu nema osude – bez Krista bit ćemo s pravom osuđeni.

Ostane li pri „ne", čovjek će živjeti s posljedicama. S grijehom i krivnjom tada ostaje sam. Kako se želi ili može braniti pred onim koji prozire sve pobude?

Bog je ljubav![314] Ali on je i svjetlo. Potpuno svet.[315] Tko se odluči protiv njegove poruke, kaže „ne" Bogu, Isusu i svemu što je on iz ljubavi učinio za njega. I što svakome nudi besplatno. Isus je jednom rekao:

Tko nije sa mnom, protiv mene je![316]

Božji gnjev

Bilo bi to nešto poput nepružanja pomoći kad ne bismo upozorili na stvarnost Božjega gnjeva.[317] Na Božju potpunu odbojnost prema grijehu. Grijeh ga pogađa u najdubljoj nutrini. On je ražalošćen[318] time kako njegovi ljudi žive bezbožno i ne vide da bez njega idu u bijedu. *Kao što se Božja ljubav ne može zamisliti ni razumjeti bez osjećaja, tako je i s njegovim gnjevom. Ali i taj je gnjev čist i svet. Nije afekt, nije iracionalna i neumjerena reakcija na grijehe ljudi. Bog je spor na srdžbu!*[319] Drukčije nego mi ljudi.

Božji gnjev znači da Bog prepušta čovjeka samome sebi, s posljedicama i učincima njegovih grijeha.[320] Biti ostavljen sam, biti izgubljen sa svim svojim problemima koje sam sâm stvorio. To nitko ne želi doživjeti.

Gnjev znači na Dan suda susresti slavnu Božju svetost sa svojim grijehom. Božji gnjev je Božji odgovor na naše grijehe kojima nanosimo zlo ljudima i njemu.

Kad se Bog ne bi gnjevio, ne bi bio Bog. Zatajio bi svoju ljubav, kojoj je zlo u svakom obliku nepodnošljivo. Na kraju krajeva, nitko ne želi Boga koji na sve kaže „da". *Ako već ljudi ne mogu jamčiti pravednost, onda nam preostaje još samo nada u Boga.* Ali to ne pogađa samo druge – svatko će za sebe polagati račun.

---

314. 1 Iv 3,1; 4,7-8.16
315. 1 Iv 1,5; Otk 4,8
316. Mt 12,30
317. Iv 3,36; Rim 1,18; 2,5.8; 3,5; 5,9; Ef 2,3; 5,6; Kol 3,5-6; Otk 6,16-17; 11,18
318. Mk 3,5
319. Izl 34,6
320. Rim 1,26

Kršćani svjedoče o Božjoj volji da pomiri svijet sa sobom[321] jer su ga sami takvoga upoznali.[322] Ali on nije pitomi Bog koji preuzima naša mjerila. Neće šutjeti o našim nepravdama. Niti će jednostavno prijeći preko njih. Pobrinut će se za pravednost. Na svoj način, koji nadilazi naše mogućnosti i današnje predodžbe.

Tko Bogu i njegovoj radosnoj poruci kaže „ne", možda čak i više puta, sam sebi otvrdnjuje srce. Tako je čovjek izgubljen.[323] *Izgubljen jer Bog teška srca prihvaća to „ne"*. Biti izgubljen znači ne biti ondje gdje bi čovjek trebao i mogao biti. Ne kod kuće, nego usamljen i iskorijenjen. Veza s Bogom je prekinuta. S Bogom koji svakoga traži do kraja da ga dovede kući.[324]

Svatko tko odbije evanđelje primit će pravednu osudu za svoje grijehe.[325] Presuda će biti savršeno pravedna.[326] Što čovjek sije, to će i žeti, jer Bog se ne da izrugivati.[327] Tko je bio neposlušan istini i evanđelju, tko se tvrdoglavo opirao, doživjet će gnjev, srdžbu, nevolju i tjeskobu.[328] Ponekad već u ovom životu, a sigurno nakon smrti. Tako će se osjećati onaj koji mora pogledati u oči svome grijehu za koji nije izvršeno pomirenje i još jednom susresti vlastiti grijeh. Ovaj put iz Božje perspektive. I iz perspektive ljudi kojima je nanio nepravdu.

Vječni život i pakao

Isus govori o vječnom životu u slavi[329] i o vječnom ognju i vječnoj kazni.[330] Govori o izvanjskoj tami u kojoj su oni koji nisu poslušni evanđelju.[331] O plaču i škrgutu zuba.[332]

Doista je Isus onaj koji često govori o paklu. On, koji je ljubav u osobi, govorio je o njemu najviše.[333]

Riječ za pakao u grčkom izvorniku Novoga zavjeta je *Gehenna*. Tada je to bilo stvarno mjesto, dolina kraj Jeruzalema. U Isusovo vrijeme smetlište na

321. 2 Kor 5,19-20
322. 2 Kor 5,11
323. Rim 2,12; 1 Kor 1,18; 15,18; 2 Kor 2,15; 4,3; 2 Sol 2,10; 2 Pt 3,9
324. Lk 15,4.24; Iv 3,16; 2 Pt 3,9
325. 2 Kor 5,10
326. Otk 20,11-15; 21,8
327. Gal 6,7-8; Br 32,23
328. Rim 2,5-11
329. Iv 3,36; 5,24; 6,47.51; 10,28; 11,26; Rim 5,21; 6,23; 1 Iv 2,25; 5,11.13
330. Mt 25,34.41.46
331. Mt 8,12; 22,13; 25,30; Iv 8,12; 12,46
332. Mt 8,12; 13,42.50; 22,13; 24,51; 25,30; Lk 13,28
333. Mt 5,22-30; 10,28; 18,9; 23,33

kojem je vatra neprestano gorjela. Isus se poziva i na proroka Jeremiju, koji tu istu dolinu naziva Ben-Hinom.[334] To je mjesto bilo poznato po idolopoklonstvu, pri kojem su se žrtvovala i djeca. Dakle, oličenje sramote i grijeha. I zato suda i propasti. Uništenja i smrti.

Tko želi živjeti dalje kao i uvijek, tko želi ostati u svome grijehu, time se odlučuje protiv života. Ostaje isključen iz slave vječnoga života. To je život i budućnost sve Božje djece u njegovu Novom svijetu.[335]

Pakao se kao upozorenje opisuje u snažnim slikama. O tome Biblija ne šuti. Naprotiv: ona usrdno upozorava. Pakao nije samo za „velike grješnike". Nemojmo misliti samo na masovne ubojice poput Hitlera, Staljina ili Maoa. Na sadiste ili zlostavljače djece. Bog njihovu presudu određuje jednako pravedno kao i presudu čovjeka koji se po našim mjerilima nije ogriješio ni o što ili tek malo. Biblija to jasno kaže: *svi* su sagriješili i lišeni su Božje slave.[336]

Što pakao u pojedinostima znači za ljude, o tome Isus i Biblija šute. Zato maštanje nije na mjestu. Isusove su izjave dovoljno upozorenje.

Čut ćete različita mišljenja o paklu. Jedni kažu da ne postoji. Drugi misle da će ondje izgubljeni ljudi biti konačno uništeni. Neki opet misle da su ljudi ondje samo ograničeno vrijeme radi pročišćenja, kako bi poslije ipak ušli u vječni život. Čitajte što Biblija o tome kaže i potražite tekstove iz bilježaka. Polazite od najgorega, od najgorega mogućeg slučaja. Bolje je biti ugodno iznenađen nego gorko razočaran.

Bog poštuje „ne" ljudi. Iako ga to boli i on tuguje kao Isus nad Jeruzalemom.[337] Oni će biti odvojeni od Boga i snositi posljedice svoga odbijanja i svojih grijeha. To Biblija naziva *drugom smrću*.[338] Htjeli su živjeti bez Boga i sada će tako živjeti zauvijek. Rečenica „U paklu će biti samo dobrovoljci" je istinita.[339] Čovjek stoji pred izborom: odlučiti se za smrt ili za život.[340]

Danas je dan spasenja – ne sutra!

334. Jr 7,31; 19,2-7; 32,35; Iz 66,24
335. Otk 21,8.27; 22,15
336. Rim 3,23
337. Mt 23,37
338. Otk 2,11; 20,6.14; 21,8
339. Misao potječe od C. S. Lewisa: vrata pakla zaključana su iznutra („Über den Schmerz"; *The Problem of Pain*; hrv. *Problem boli*).
340. Pnz 30,15-19

Drugo evanđelje

Evanđelje je riječ istine.[341] Božje istine. Što se evanđelje više širilo, to su se više pojavljivale inačice koje više nisu odgovarale izvorniku. Već u prvom stoljeću naše ere apostoli, kojima je Isus povjerio navješćivanje, upozoravaju na krivotvorine evanđelja.[342] Nalikuju izvorniku, mogu djelovati zavaravajuće vjerodostojno.

Isto tako postoje skraćene inačice koje izostavljaju ili dodaju nešto bitno. Postoje lažne inačice i one koje zavode na krivi put. Za orijentaciju evo ovih primjera.

Evanđelje dosljedno pokazuje da sami sebe ne možemo spasiti. Svaki pokušaj da sami sebe poboljšamo uzaludan je. Pokušaj da držimo Božji Zakon i da nas Bog prihvati na temelju dobrih djela propada.[343]

Jednako tako ne funkcionira ni to da prihvatimo malo Božje milosti, a svoja dobra djela dodamo kao nužnu dopunu. Miješanje ili dopunjavanje milosti i pravednosti po djelima. *Nekako je dio naše ljudske naravi da nešto želimo zaslužiti.* Teško je prihvatiti milost. Ali upravo to je evanđelje!

S druge strane, tu se Božju milost može i obezvrijediti i učiniti jeftinom. Tko evanđelje prihvati za sebe, ali ne promijeni svoj život – Biblija to naziva pokajanjem i obraćenjem – pogrešno ga je razumio. Evanđelje nije besplatna karta za život u sebičnosti i grješnom samoostvarenju.[344] Živa vjera uvijek vodi do dubokoga životnog preokreta.[345] Vodi u novi život u kojem je Krist Gospodin i zapovjednik.[346] Novi život nije bez grijeha. To u zemaljskom tijelu nikada neće biti. Ali postoji „prije" i „poslije", promjena koja postaje vidljiva u malim ili velikim djelima i riječima. Dobra djela pripadaju kršćanskom životu jednako kao i sama vjera. Bez dobrih djela vjera je mrtva. Gdje je prava vjera, ona postaje vidljiva u dobrim djelima. To nije pravednost po djelima. Dobra su djela dokaz novoga života.

Pravo evanđelje ne treba dodataka. *Isus i ništa drugo* – tako glasi poruka.

Zato trebamo čuvati evanđelje[347] onakvo kakvo ga opisuje Novi zavjet. *Krivotvoreno evanđelje ne spašava!*

---

341. Gal 2,5.14; Ef 1,13; Kol 1,5; 1 Tim 2,4
342. 2 Kor 11,1-4; Gal 1,6-9
343. Rim 3,20.28; Gal 2,16; 3,10
344. Rim 6,1; 2 Pt 1,9-11
345. Jak 2,18-26
346. 2 Pt 2,1; Jd 4
347. Jd 3

Što evanđelje nije

Evanđelje nije reklama za neku crkvu ili konfesiju. Ne kažem da Crkva nema nikakvu ulogu. Kršćani svih konfesija ionako, više ili manje, prenose evanđelje. Crkve su dom, zavičaj za sve koji dođu do vjere.

Evanđelje sebe u prvom redu ne shvaća kao program za poboljšanje svijeta, iako na mnogim mjestima uvelike tome pridonosi. Ono je prije program za promjenu srca. Ljubavlju prema bližnjemu mnogih Isusovih učenika pomaže se mnogima. Bolnice, dječji domovi, ukidanje ropstva dokazi su Božje ljubavi koja u ljudima poprima oblik. Kršćani trebaju djelovati poput soli.[348] Nazivati nepravdu – i onu globalnu – njezinim imenom i zauzimati se za pravednost.

Spasenje pojedinca po Kristovu križu oslobađa revolucionarnu snagu koja utječe na društvo. Poruka križa jedina je snaga koja može promijeniti svijet na bolje. I jedina snaga koja je dokazala da je za to sposobna. *Vrijeme je da se Kristov križ još jednom navijesti glasno i jasno.*

U praksi se evanđelje pokazuje u tome da se postupa onako kako je postupao Isus. *Biti spreman davati, pomagati, štititi, oslobađati, ispovijedati vjeru. Ljubiti!* Na mnogim se mjestima nešto mijenja na dobro. Po ljudima koje je evanđelje promijenilo. Bog djeluje po svojim ljudima u svijetu i jednoga će se dana pobrinuti da sve učini novim. Mijenjati svijet, preobraziti ga i rješavati njegove političke, socijalne i financijske probleme nije na plećima učenika. To nije zadaća ni misija koju nam je Isus povjerio.

U učenicima kraljevstva, u njihovu zajedništvu, Božji je Novi svijet već počeo. Oni navješćuju evanđelje o kraljevstvu i čine ljude učenicima. To je najdjelotvorniji utjecaj na društvo u kojem žive.

Evanđelje nije ni program za osobno poboljšanje života. Ni za bogaćenje. Nije samooptimizacija. Ono je poruka da je Bog učinio i izvršio ono što mi nismo mogli. Na toj stijeni gradimo svoj život. Naše spasenje počiva u onome što je Isus izgovorio na križu: Svršeno je! Mi na to kažemo „da“, prihvaćamo to sa zahvalnošću.

Blagostanje ili bogatstvo, međutim, nikada nisu obećanje evanđelja. Zbog isključivanja i progona kršćanima je ponekad čak i gore nego njihovim susjedima. Ali mogu se osloniti na Boga koji je obećao da će uvijek biti s njima i brinuti se za njih.

348. Mt 5,13

Na kraju

Bio je to samo pregled najbolje poruke na svijetu. Poruke koja podiže. Koja daruje oproštenje i prihvaćanje. Koja oslobađa i ohrabruje po Isusu.

Što vama osobno kaže ta poruka? Vašem srcu? Možda nikada niste bili tako blizu kao sada. Danas je dan spasenja – ne sutra, sutra bi moglo biti prekasno.

Evanđelje je poput velike novčanice koja se isplaćuje u kovanicama i sitnim novčanicama. Treba vremena da se sadržaj te poruke sve više shvati i prodre u njega. To se događa malim, ponekad velikim koracima. Dok slijedimo Isusa. U svakodnevici. Prava spoznaja raste tek sa svakim korakom vjere i poslušnosti. Dakle samo onda kad činimo ono što Isus kaže.

Evanđelje stoji u središtu svjetske povijesti, koju je Bog preokrenuo u povijest spasenja.

Pavao je htio navješćivati evanđelje vjernicima u Rimu,[349] iako su već dugo bili na putu vjere. Htio je pokazati veličinu, doseg i posljedice evanđelja za naš zemaljski život i za vječnost. Zapisao je to: Poslanicu Rimljanima. Spomenik evanđelju.

Pročitajte tu poslanicu!

Što dalje?

Zahvalite Bogu za sve dobro što je rekao o vama i izravno vama.

Ako imate pitanja, pišite mi: hj-ronsdorf@t-online.de

Druge knjige, tekstove i propovijedi naći ćete na mojoj mrežnoj stranici: www.hans-joerg-ronsdorf.de

Evo još nekoliko važnih savjeta:

349. Rim 1,1-5.9.15-17

- Čitajte Bibliju. Ako je moguće, redovito.
- Čitajte Bibliju zajedno s drugim ljudima – i razgovarajte o njoj.
- Molite da vam Bog učini živom svoju riječ – kao da govori izravno vama.
- Pročitajte tekst, najbolje naglas i više puta.

Postavite tekstu sljedeća pitanja:

- Koji biste naslov dali ovom tekstu?
- Što tekst kaže o Bogu i o Isusu?
- Što tekst kaže o ljudima?
- Što učimo iz teksta?
- Što trebamo činiti?
- Kako nas ta riječ ohrabruje?

Molite zajedno. Kad se ponovno sastanete, razgovarajte o svojim iskustvima i doživljajima.

Potražite kontakt i zajedništvo s kršćanima koji ljube i časte Isusa Krista te cijene Bibliju, čitaju je i ozbiljno je shvaćaju.

Je li evanđelje o Isusu radosna vijest? Zašto zapravo?

Odvojite malo vremena i otkrijte izvornost evanđelja iz različitih kutova.

Jednostavno i lako razumljivo, ovdje je riječ o velikoj cjelini.